

**PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLA:
VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMAS
TELŠIŲ R. SAV. DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ
SENIŪNIJOSE**

Arterra / UIG via Getty Images

**Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius:
UAB „Telšių vėjo parkas“**

**Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas:
VšĮ „Darnaus vystymosi centras“**

Autoriai: Liutauras Stoškus

Parengta: 2020-09-16

Atnaujinta:
Versija: 1.0

Suderino:

Vilnius

DARNAUS VYSTYMOŠI CENTRAS

POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO PROGRAMA

UAB „TELŠIŲ VĖJO PARKAS“

VĖJO ELEKTRINIŲ PARKO ĮRENGIMAS

TELŠIŲ R. SAV.

DEGAIČIŲ IR TRYŠKIŲ SEN.

Planuojamos ūkinės veiklos vieta:

Telšių r. sav. Degaičių sen., Duobgirės k., Pielių k., Laukstėnų k., Medinių k. ir Tryškių sen. Žylaičių k., Kiršių k., Dūseikių k., Levenčių k.

Planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus kontaktiniai duomenys:

UAB „Telšių vėjo parkas“, Konstitucijos pr. 9-41, LT-09308 Vilnius,

tel.: (8 5) 210 1297, el. paštas: telsiuvejas@gmail.com

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjų sąrašas ir kontaktiniai duomenys:

direktorius Liutauras Stoškus, VšĮ „Darnaus vystymosi centras“, <http://www.dvcentras.lt/>
A. Stulginskio g. 5-43, LT-00015 Vilnius, tel. 8 687 97311, el. p. info@dvcentras.lt

Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjų aukštąjį išsilavinimą patvirtinančių dokumentų kopijos pateikiamos **priede Nr. 1.**

TURINYS

Įvadas.....	6
Santrauka.....	7
1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS IR VIETOS APRAŠYMAS, APIBŪDINANT VEIKLOS TECHNINES CHARAKTERISTIKAS IR TECHNOLOGINI PROCESĄ, ENERGIJOS IŠTEKLIUS IR POREIKĮ, NUMATOMAS NAUDOTI ŽALIAVAS, MEDŽIAGAS IR JŲ KIEKĮ, GAMTOS IŠTEKLIŲ (GYVOSIOS IR NEGYVOSIOS GAMTOS ELEMENTŲ), VISŲ PIRMA VANDENS, ŽEMĖS PAVIRŠIAUS IR JOS GELMIŲ, DIRVOŽEMIO, BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS NAUDOJIMO MASTĄ, TERITORIJOS NAUDOJIMO REGLAMENTĄ (ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTĮ IR BŪDUS) STATYBOS IR EKSPLOATAVIMO ETAPAIS.....	9
1.1 Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas.....	9
1.2 Technologinio proceso aprašymas.....	9
1.3 Planuojamos ūkinės veiklos vietos aprašymas.....	10
2. INFORMACIJA APIE NUMATOMAS NAGRINĖTI ALTERNATYVAS, ĮSKAITANT „NULINĘ“ ALTERNATYVĄ, T.Y., NEVYKDANT VEIKLOS.....	37
3. APRAŠOMA, KOKIAI TERITORIJAI IR KURIEMS APLINKOS ELEMENTAMS ATLIEKANT VERTINIMĄ BUS NAGRINĖJAMAS NUMATOMAS REIKŠMINGAS PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIS IR KOKIAIS ASPEKTAIS BUS VERTINAMAS POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI.....	38
3.1 Poveikis biologinei įvairovei.....	39
3.2 Poveikis saugomoms teritorijoms.....	41
3.3 Poveikis gamtiniam karkasui.....	44
3.4 Poveikis kraštovaizdžiui.....	45
3.5 Poveikis visuomenės sveikatai.....	46
3.6 Poveikis kultūros ir materialinėms vertybėms.....	47
3.7 Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų.....	47
4. INFORMACIJA APIE POVEIKIO APLINKAI PROGNOZAVIMO IR VERTINIMO METODUS, KURIUOS NUMATOMA NAUDOTI ATLIEKANT VERTINIMĄ IR NUMATOMAS PRIEMONES PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS NEIGIAMAM POVEIKIUI APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI KAI ŠIOS PRIEMONĖS ŽINOMOS RENGIMO STADIJOJE.....	48
5. INFORMACIJA APIE GALIMĄ REIKŠMINGĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ KITOS EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS APLINKAI IR (AR) UŽSIENIO VALSTYBĖS, NE EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS, KURI YRA PRISIJUNGUSI PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS 1991 M. KONVENCIJOS DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO TARPVALSTYBINIAME KONTEKSTE APLINKAI..	50
NAUDOTOS LITERATŪROS IR TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS.....	51

Priedas 1. PAV programos rengėjo aukštąjį išsilavinimą ar rengiamos dalies specifiką atitinkančią kvalifikaciją patvirtinančių dokumentų kopijos.

Priedas 2. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai.

Priedas 3. Skelbimai.

Priedas 4. PAV subjektų derinimo raštai, visuomenės nuomonė, jos įvertinimas ir atsakymai.

Poveikio aplinkai vertinimo programoje naudojami sutrumpinimai

AAA – Aplinkos apsaugos agentūra;

BAST - buveinių apsaugai svarbios teritorijos;

DAVEP-VLIT – projektas „Darni vėjo energetikos plėtra vakarų Lietuvoje“

EB – Europos bendrija

LIFE Viva Grass – iš LIFE programos finansuotas projektas, skirtas apsaugoti nuo išnykimo didelės gamtinės vertės pievas.

NATURA2000 – Europos Sąjungos saugomų teritorijų tinklas. Skirstomos į BAST ir PAST.

PAST – paukščių apsaugai svarbios teritorijos;

PAV – poveikio aplinkai vertinimas;

PŪV – planuojama ūkinė veikla;

SRIS – Saugomų rūšių informacinė sistema

VE – vėjo elektrinė;

VENBIS – projektas „Vėjo energetikos plėtra ir biologinei įvairovei svarbios teritorijos“

VSTT – Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;

ŽGR – Žemės gelmių registras;

Ivadas

UAB „Telšių vėjo parkas“ planuojama ūkinė veikla – vėjo elektrinių (VE) parko įrengimas Telšių r. savivaldybės Degaičių ir Tryškių seniūnijose patenka į Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (PAV įstatymas) taikymo sritį. Pagal PAV įstatymą, PŪV veikla atitinka PAV įstatymo 2 priedo 3.8 punkto 3.8.1 papunktyje nurodytą veiklą: vėjo elektrinių įrengimas, kai: įrengiamos 3 vėjo elektrinės, kurių bent vienos aukštis 50 m (matuojant iki aukščiausio konstrukcijų taško) ar daugiau. Šalia planuojamo VE parko yra tik viena NATURA2000 teritorija Virvytės upė ir jos apylinkės, esanti 2-4,5 km atstumu nuo PŪV sklypo ribos. Kitos dvi – Plinkšių miškas ir Gelžės miškas prasideda atitinkamai maždaug už 8 ir 8,5 km nuo artimiausių PŪV sklypų ribos. Dar viena NATURA2000 teritorija Šatrijos pievos yra maždaug už 10 km. Siekiant išsiaiškinti, ar VE parkas gali turėti reikšmingą poveikį aplinkai, bus atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros.

VE parko PAV bus atliekamas vadovaujantis PAV įstatymu ir Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2017 m. spalio 31 d. aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-885 (toliau – PAV aprašas).

Poveikio aplinkai vertinimo proceso etapai:

- PAV programos parengimas,
- visuomenės, atsakingosios institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros (AAA), informavimas apie parengtą PAV programą,
- PAV programos teikimas PAV subjektams, jų išvadų gavimas;
- PAV programos tvirtinimas AAA;
- PAV ataskaitos parengimas;
- PAV ataskaitos viešinimas: paskelbimas visuomenei, PAV ataskaitos pristatymas visuomenei susirinkime;
- Teikimas PAV subjektams ir jų išvadų dėl PAV ataskaitos ir planuojamos ūkinės veiklos (VE parko įrengimo) gavimas;
- PAV ataskaitos nagrinėjimas AAA ir sprendimo dėl planuojamos ūkinės veiklos priėmimas.

VE parko įrengimo Telšių r. savivaldybės teritorijoje Degaičių ir Tryškių sen. PAV subjektai:

- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba, Antakalnio g. 25, Vilnius;
- Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Telšių departamentas, J. Biliūno g. 3, Telšiai;
- Telšių rajono savivaldybės administracija, Žemaitės g. 14, Telšiai;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Telšių skyrius, Gėlių g. 1, Telšiai;
- Šiaulių priešgaisrinė gelbėjimo valdyba, Basanavičiaus g. 89, Šiauliai;

Poveikio aplinkai vertinimo programa ir poveikio aplinkai vertinimo ataskaita rengiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-636 „Dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų patvirtinimo“ (TAR, 2017-11-02, Nr. 17241) ir planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijomis R 44-03, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 31 d. įsakymu Nr. 406 (toliau – PŪV rekomendacijos VE įrengimui). Vadovaujantis PAV aprašo 67 punktu visuomenė informuota apie parengtą PAV programą. Skelbimai pateikti **priede Nr. 3**, o PAV subjektų derinimo raštai, visuomenės nuomonė, jos įvertinimas ir atsakymai pateikti **priede Nr.4**.

PAV programos dokumente nėra konfidencialios (gamybinės) informacijos, kuri turėtų būti neviešinama ar kitaip neteikiama tretiesiems asmenims be raštiško planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus sutikimo. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai (**priedas Nr. 2**) yra neviešinami vadovaujantis PAV aprašo 28 punktu ir 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

Santrauka

1. Planuojamos ūkinės veiklos organizatorius yra UAB „Telsių vėjo parkas“, Konstitucijos pr. 9-41, 09308 Vilnius, Tel.: (8 5) 210 1297, El. paštas: telsiuvejas@gmail.com

2. Informacija apie planuojamą ūkinę veiklą:

2.1. Planuojama ūkinė veikla – vėjo elektrinių (toliau – VE) parko įrengimas Telsių r. sav., Degaičių ir Tryškių sen. VE parke planuojama pastatyti iki 30 VE, kurių vienos nominali galia – iki 5,7-6,2 MW.

2.2. Planuojama ūkinė veikla nėra įrašyta į Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste I priedą;

2.3. VE parko paskirtis – elektros energijos gamyba. Elektra būtų gaminama ant bokšto į 157-166 metrų aukštį iškeltuose generatoriuose, kurį sukėtų 158-170 skersmens rotorius. Pagaminta elektros energija bokšte įmontuotais ir lauko požeminiais kabeliais per apskaitos prietaisus bus perduodama į bendrą VE parkui transformatorinę pastotę. Statybų metu dirbs su statybomis susijęs transportas. VE eksploatacijos metu patikrinimo dienomis gali būti iki dviejų automobilių per parą;

2.4. Planuojamo VE parko bendras galingumas numatomas iki 186 MW; Tam tikslui bus parinkta maksimaliai 30 vietų, maždaug 0,15-0,2 ha žemės ploto dydžio. Visos jėgainės išsidėstytų maždaug 14-17 km² plote. Veiklos metu atliekų susidarymas nenumatomas. Vykdamas PŪV, vanduo nebus naudojamas ir nuotekos nesusidarys. Paviršinės (lietaus) nuotekos nebus surenkamos, nes nenumatomi taršos pavojingomis medžiagomis šaltiniai;

2.5. Planuojama, kad statybos vietos galėtų būti pradėtos rengti ir jėgainės pradėtos montuoti 2022 metų III-IV ketvirtyje. VE eksploatacija prasidėtų 2023 metais ir tęstųsi 20-25 metus. Po to VE būtų keičiamos arba atnaujinamos.

3. Informacija apie planuojamos ūkinės veiklos vietą:

3.1. VE parką planuojama statyti ir eksploatuoti 26-ioose žemės sklypuose Telsių r. sav. Degaičių sen., Duobgirės k., Pelių k., Laukstėnų k., Medinių k. ir Tryškių sen. Žylaičių k., Kiršių k., Dūseikių k., Levenčių k. aplinkoje. Tai teritorija su daugiausia gana kompaktiškai apgyvendintais kaimais ir gyvenvietėmis, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, todėl kraštovaizdis čia – agrarinis;

3.2. Į 1, 2 ir 3 PŪV sklypų ribas patenka durpių išteklių plotai. Kiti durpių ir žvyro išteklių plotai ir molio telkinys yra 0,7-2,7 km atstumo diapazone nuo PŪV sklypų;

3.3. PŪV sklypų gretimoje aplinkoje yra 7 vandenvietės. Nuo keturių iš jų PŪV sklypai yra nutolę per 0,2-0,7 km;

3.4. Planuojama teritorija patenka į Kuršo-Žemaičių aukštumų ruožo (C) Žemaičių aukštumos srities (V) Šiaurės Žemaičių mažai miškingą agrarinę pakilumą (plynaukštę) (14). VE planuojama statyti teritorijoje, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, todėl kraštovaizdis čia yra agrarinis, kuriam būdingas upėtumas (as), ir miškingas agrarinis (ma). Visi PŪV sklypai, išskyrus 16 ir 17 PŪV sklypus, patenka į silpnos vertikalios sąskaidos su vyraujančiomis pusiau uždromis iš dalies pražvelgiamomis erdvėmis kraštovaizdį be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių (V1H1-d). 16 ir 17 PŪV sklypai patenka į neraiškios vertikaliosios sąskaidos su vyraujančiomis gerai apžvelgiamomis erdvėmis kraštovaizdį be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių (VOH3-d);

3.5. Atstumu iki 10 km nuo PŪV sklypų yra Varnių regioninis parkas. Jis nuo piečiausio PŪV sklypo yra nuolės kiek mažesniu nei 5 km atstumu. Šalia planuojamo VE parko yra tik viena NATURA2000 teritorija Virvytės upė ir jos apylinkės, esanti 2-4,5 km atstumu nuo PŪV sklypo ribos. Kitos dvi – Plinkšių miškas ir Gelžės miškas prasideda atitinkamai maždaug už 8 ir 8,5 km nuo artimiausių PŪV sklypų ribos. Dar viena NATURA2000 teritorija Šatrijos pievos yra maždaug už 10 km;

3.6. PŪV sklypai nepatenka į kultūros paveldo objektų teritorijas ir jų vizualinės apsaugos zonas. PŪV vietoje

nėra istorinių, etninių-kultūrinių, archeologinių vertybių, kurioms planuojama ūkinė veikla galėtų turėti tiesioginį poveikį;

3.7. Planuojama ūkinė veikla pasirinkta atsižvelgiant į Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Pirmeikių, ryškių, Ubiškės, Duseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialųjį planą;

3.8. Informacija, aprašyta 3.1-3.6 papunkčiuose, yra pateikta **1.3.2-1.3.11** žemėlapiuose.

4. Informacija apie numatomą planuojamos ūkinės veiklos poveikį ir jo sumažinimo priemones:

4.1. Poveikio aplinkai vertinimo metu bus vertinamas galimas poveikis ir informacija apie numatomą vietinį planuojamos ūkinės veiklos poveikį toliau išvardytiems aplinkos elementams (atsižvelgiant į galimus poveikio šaltinius, tokius kaip į orą numatomi išmesti teršalai, vandens teršalų susidarymas, atliekų susidarymas, triukšmas ir pan., ir į poveikio savybes, pvz., dydis ir erdvinis mastas, tikimybė, trukmė, dažnumas ir grįžtamumas, gyventojų, kuriems gali būti daromas poveikis, skaičius, poveikis aplinkos apsaugos atžvilgiu jautrioms teritorijoms ir t. t.):

4.1.1. Visuomenės sveikatai ir saugumui (išskyrus šviesos, šilumos ir jonizuojančios spinduliuotės poveikį);

4.1.2. Biologinei įvairovei (biotopams, augalijai ir gyvūnijai);

4.1.3. Saugomoms teritorijoms;

4.1.4. Kraštovaizdžiui ir rekreaciniams ištekliams;

4.1.5. Gamtiniam karkasui;

4.1.6. Kultūros paveldo objektams ir kultūros paveldo vietovėms;

4.2. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje bus aprašyta(-os):

4.2.1. Galima sąveika tarp 4.1.1–4.1.5 papunkčiuose nurodytų elementų, jei tokia sąveika analizės metu būtų nustatyta.

4.2.2. Galimas suminis poveikis su kita vykdoma, patvirtinta ar planuojama veikla, jei toks suminis poveikis būtų nustatytas;

4.2.3. Neigiamo poveikio aplinkai išvengimo, sumažinimo ar kompensavimo priemonės.

4.3. Poveikio aplinkai vertinimo metu nebus analizuojamas poveikis:

4.3.1. Aplinkos orui;

4.3.2. Klimatui;

4.3.3. Požeminiam ir paviršiniam vandeniui;

4.3.4. Žemės gelmėms, paviršiui ir dirvožemiui;

4.3.5. Jūrinei aplinkai ir jūros krantams;

4.3.6. Kaimyninių valstybių gamtinei aplinkai.

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS IR VIETOS APRAŠYMAS, APIBŪDINANT VEIKLOS TECHNINES CHARAKTERISTIKAS IR TECHNOLOGINI PROCESĄ, ENERGIJOS IŠTEKLIUS IR POREIKĮ, NUMATOMAS NAUDOTI ŽALIAVAS, MEDŽIAGAS IR JŲ KIEKĮ, GAMTOS IŠTEKLIŲ (GYVOSIOS IR NEGYVOSIOS GAMTOS ELEMENTŲ), VISŲ PIRMA VANDENS, ŽEMĖS PAVIRŠIAUS IR JOS GELMIŲ, DIRVOŽEMIO, BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS NAUDOJIMO MASTĄ, TERITORIJOS NAUDOJIMO REGLAMENTĄ (ŽEMĖS NAUDOJIMO PASKIRTĮ IR BŪDUS) STATYBOS IR EKSPLOATAVIMO ETAPAIS

1.1. Planuojamos ūkinės veiklos aprašymas

PŪV pavadinimas – VE parko įrengimas Telšių r. sav., Degaičių ir Tryškių sen. VE parke planuojama pastatyti iki 30 VE, kurių vienos nominali galia – iki 5,6-6,2 MW. Planuojamo VE parko bendras galingumas numatomas iki 186 MW.

Dėl PŪV bus numatomi statybos darbai, t. y. bus statomos VE, klojami požeminiai elektros kabeliai, įrengiami privažiavimo prie VE keliai, pagal poreikį sustiprinami ir renovuojami esami vietiniai keliai. Didžiojoje dalyje planuojamos VE parko teritorijos yra melioracijos sistemos, įrenginiai, kuriuos numatoma saugoti. Esant poreikiui, dalis melioracijos sistemų gali būti rekonstruojamos ir/ar atstatomos pagal parengtus techninius projektus.

PŪV įgyvendinimo etapai:

- PAV procedūros – pradžia – 2020 m. IV ketvirtis, pabaiga – 2021 m. II ketvirtis;
- Techninio projekto parengimas – 2021 m. IV ketvirtis – 2022 m. I ketvirtis;
- Statybos vietų parengimas – 2022 m. III–IV ketvirtis;
- VE montavimas ir paleidimas – 2023 m. III–IV ketvirtis;
- VE eksploatacijos laikotarpis – 20–25 m. Po to VE arba keičiama, arba atnaujinama.

Preliminarūs planuojamos pagaminti elektros energijos kiekiai nurodyti **1.1.1 lentelėje**, PAV ataskaitoje bus pateikiamas patikslintas planuojamos pagaminamos elektros energijos kiekis.

1.1.1 lentelė. Energijos gamyba

Energijos rūšis	Planuojama pagaminti per metus
Elektros energija, MWh	maksimaliai 472 890 MWh per metus

Elektros energijos gamybai VE žaliavos, cheminės medžiagos ir energijos išteklių tiesiogiai nebus naudojami. VE eksploatacijai reikalingos aušinimo ir tepimo medžiagos traktuojamos kaip įrenginio konstrukcijos dalis. Gamtos išteklių (gyvosios ir negyvosios gamtos elementai): vanduo, žemės gelmės, dirvožemis biologinė įvairovė, tiesiogiai nebus naudojami.

VE statybos etape bus naudojamos pamatams, privažiavimams, statybos aikštelėms įrengti skirtos medžiagos ir gaminiai. Statybos metu dirvožemis laikinai bus nukasamas ir saugomas dėl planuojamų įrengti statybos aikštelių ir privažiavimo kelių, tačiau įrengus aikšteles ir privažiavimo kelius, teritorija bus sutvarkyta ir dirvožemis paskleistas pažeisto grunto vietose.

Vėjo elektrinės atvežamos į statybos vietą, iškraunamos ir sumontuojamos specialių kranų pagalba. Statybų metu, atsižvelgiant į vėjo elektrinių svorį bei saugumo reikalavimus, naudojami plieniniai strypai bei specialios paskirties betonai pamatams. Suformavus pamatus eilės tvarka montuojami vėjo elektrinių bokštai, rotorius, mentės, kurie gaminami specializuotose vėjo elektrinių gamyklose.

1.2 Technologinio proceso aprašymas

VE parko paskirtis – elektros energijos gamyba. Elektros energijos gamybai bus naudojama atsinaujinanti kinetinė vėjo energija.

PAV programos rengimo etape konkretus VE modelis ir kiti techniniai parametrai – aukštis, galingumas ir kt.

tiksliai nėra žinomi, bet bus pateikti PAV ataskaitoje.

VE pagrindinės dalys: rotorius, greičių dėžė–reduktorius, generatorius, gaubtas (gondola) ir bokštas. VE rotorius gali sukurti kintamu arba pastoviu greičiu. Kai VE rotorius, pučiant skirtingo greičio vėjui, turi sukurti pastoviu greičiu, naudojamos įvairios reguliavimo sistemos: keičiamas rotoriaus menčių pasisukimo kampas. VE veikia automatiškai. Kai nėra vėjo, darbo kontrolės sistemos lieka budėjimo režime. Kai pasiekiamas optimalus elektrinės modelio vėjo greitis, generatorius prijungiamas prie elektros tinklo ir VE gamina elektros energiją. Pagaminta elektros energija bokšte įmontuotais ir lauko požeminiais kabeliais per apskaitos prietaisus bus perduodama į bendrą VE parkui transformatorinę pastotę.

Numatomų (arba analogiškų numatomoms) VE modeliai pateikti **1.2.1** lentelėje (modelių sąrašas nėra baigtinis, gali būti pildomas PAV ataskaitos rengimo metu).

1.2.1 lentelė. Vėjo elektrinių modelių variantai ir pagrindiniai techniniai duomenys.

Kompanija:	NORDEX	GENERAL ELECTRIC	GENERAL ELECTRIC	VESTAS	SIEMENS GAMESA
<i>Modelis:</i>	N163/5.0-5.7	GE 5.X-158	GE 5.3-158	V162 5.6	SG 5.8-170
<i>Nominalioji galia:</i>	5700 kW	5300 kW/5500 kW 5700 kW	5300 kW/5500 kW 5700 kW	4000 kW/4200 kW 4500 kW/5600 kW	5800 kW / 6200 kW
<i>Bokšto aukštis:</i>	157 m	151 m	161 m	166 m	165 m
<i>Rotoriaus skersmuo:</i>	163 m	158 m	158 m	162 m	170 m
<i>Bendras aukštis:</i>	238,5 m	230 m	240 m	247 m	250 m
Maksimalus skleidžiamas triukšmo lygis:	iki 106-107,2 dBA	iki 106,0 dB(A)	iki 106,0 dB(A)	iki 104,9 dB(A)	iki 106 dB(A)

PŪV metu bus vykdoma VE eksploatacija, elektros energijos gamyba ir pardavimas į elektros tinklus pagal sudarytas sutartis. Veiklos metu atliekų susidarymas nenumatomas.

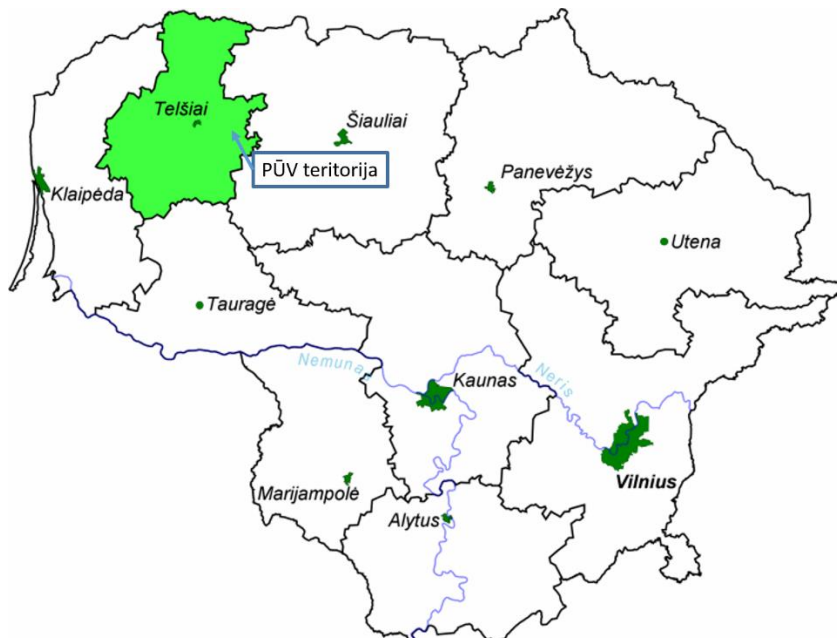
Vykdamas PŪV, vanduo nebus naudojamas ir nuotekos nesusidarys. Paviršinės (lietaus) nuotekos nebus surenkamos, nes nenumatomi taršos pavojingomis medžiagomis šaltiniai. Paviršinių nuotekų kiekiai bus nežymūs, taršos šaltiniai nenumatomi. Paviršinio ir požeminio vandens kokybei, dirvožemiui bei gruntui VE veikla įtakos neturės, vienos VE įrengimui reikalingas apie 0,15-0,2 ha žemės plotas, todėl PAV ataskaitoje poveikis minėtiems aplinkos elementams plačiau nebus nagrinėjami. PŪV metu į aplinkos orą gali patekti teršalai iš transporto priemonių, atvyksiančių į objektą. Numatomas automobilių skaičius per parą gali sudaryti 0-2, todėl PAV ataskaitoje poveikis aplinkos orui plačiau nebus nagrinėjamas.

Vykdamas PŪV bus fizikinės taršos: triukšmas, žemo dažnio garsas ir infragarsas, šešėliavimas, elektromagnetinė spinduliuotė. PAV ataskaitoje bus išsamiai įvertintas išvardintos fizikinės taršos poveikis aplinkai ir visuomenės sveikatai.

1.3 Planuojamos ūkinės veiklos vietos aprašymas

VE parką planuojama statyti ir eksploatuoti 26-ioose Telšių r. savivaldybės Degaičių sen. žemės sklypuose Duobgirės k. (7815/0003:88 Eigirdžių k.v.), Pelių k. (7815/0003:243 Eigirdžių k.v., 7815/0003:229 Eigirdžių k.v.), Laukstėnų k. (7815/0003:336 Eigirdžių k.v., 7815/0003:326 Eigirdžių k.v., 7815/0003:338 Eigirdžių k.v.), Medinių k. (7815/0004:243 Eigirdžių k.v., 7815/0004:236 Eigirdžių k.v., 7815/0004:287 Eigirdžių k.v., 7815/0004:283 Eigirdžių k.v., 7815/0004:281 Eigirdžių k.v., 7815/0005:515 Eigirdžių k.v.), Tryškių sen. Žylaičių k. (7808/0005:52 Dirmeikių k.v., 7808/0005:170 Dirmeikių k.v., 7808/0005:129 Dirmeikių k.v., 7808/0005:127 Dirmeikių k.v.), Kiršių k. (7813/0001:146 Dūseikių k.v.), Dūseikių k. (7813/0001:5 Dūseikių k.v., 7813/0001:177 Dūseikių k.v.,

7813/0002:197 Dūseikių k.v., 7813/0002:205 Dūseikių k.v., 7813/0002:200 Dūseikių k.v., 7813/0002:247 Dūseikių k.v., 7813/0002:198 Dūseikių k.v., 7813/0002:199 Dūseikių k.v.), Levenčių k. (7813/0002:63 Dūseikių k.v.) (**žr. 1.3.1.-1.3.2. pav.**) Sklypų plotai, pagrindinė naudojimo paskirtis, nuosavybės teisė, specialiosios žemės naudojimo sąlygos, adresas ir kita informacija pateikta **1.3.1 lentelėje**. UAB „Telsių vėjo parkas“ jau yra sudariusi nuomos sutartis su kai kuriais šių sklypų savininkais. Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko išrašai pateikiami **priede Nr. 2** (Remiantis PAV aprašo 28 punktu šis priedas nėra viešinamas).

1.3.1. pav. PŪV vieta Lietuvos teritorijos atžvilgiu.

Dar septyniolikoje sklypų nustatytos specialiosios sąlygos dėl dirvožemio apsaugos (2, 3, 5, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 22, 23, 24, 25, 26). Viename sklype (5) nustatyti apribojimai dėl kultūros paveldo objektų apsaugos. Tai rodo, kad daugelyje sklypų ribojamas intensyvus ūkininkavimas siekiant aplinkos apsaugos tikslų.

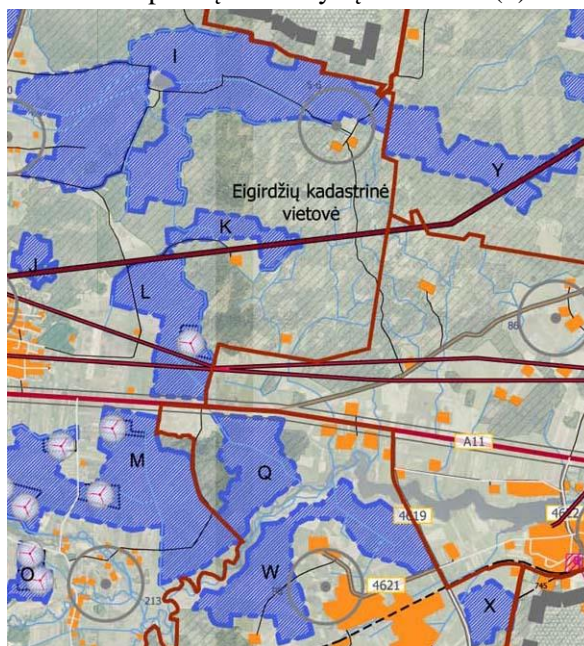
Dalyje sklypų yra numatytos specialiosios sąlygos dėl infrastruktūros: elektros tinklų apsaugos – aštuoniuose (5, 8, 9, 13, 16, 17, 19, 20, kelių apsaugos – trylikoje (2, 3, 5, 6, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 21), viešųjų ryšio tinklo apsaugos – viename (17), geležinkelio apsaugos – viename (20). Tai rodo, kad daugeliu atvejų vietos jėgainėms yra parinktos ten, kur ir taip žemės ūkio darbai yra ribojami dėl infrastruktūros. Kartu tai leidžia plėsti vėjo energetiką su mažesniu papildomos infrastruktūros diegimo poreikiu.

Teritorijos yra gana skirtingos. Kai kurių sklypų aplinkoje yra drėgnų pažemėjimų. Žemės ūkio sklypai yra išsidėstę tarp arba šalia stambių miško masių.

Žemės ūkio paskirties sklypai, atlikus PAV, bus performuojami rengiant žemės sklypo pertvarkymo projektus. Jie bus padalinami, nuomojamomis dalimis pakeičiant pagrindinę tikslinę naudojimo paskirtį į „kitos paskirties“ žemę (susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektų teritorijas).

1.3.2 pav. parodyta kuriuose Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Pirmeikių, ryškių, Ubiškės, Duseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialiajame plane nurodytuose masyvuose yra planuojama ūkinė veikla.

Kaip matyti iš **1.3.1 lentelės**, PŪV bus vykdoma žemės sklypuose, kurių pagrindinė naudojimo paskirtis viena – žemės ūkio, išskyrus kitos paskirties 4 ir 10 sklypus, suformuotus VE statybai. Sklypai skirtingo dydžio. Dauguma žemės ūkio paskirties sklypų 11-25 ha dydžio. Yra keletas didesnių (50-83 ha dydžio). Taip pat keletas mažų (1,1-2,5 ha dydžio). Visi sklypai didžiąja dalimi melioruoti. Dvylikoje iš jų taikomos su aplinkos sąlygomis susijusios specialiosios sąlygos: dėl natūralių pievų ir ganyklų – viename (2), dėl paviršinių vandens telkinių pakrančių apsauginių juostų ir/ar zonų - vienuolikoje (1, 3, 13, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 25 ir 26), dėl pelkių ir šaltynų - viename (3).

1.3.2. pav. Planuojami PŪV sklypai yra numatyti I, Y, K, L, M Q ir W masyvuose. Šaltinis: Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Pirmeikių, ryškių, Ubiškės, Duseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialusis planas, 2012.

1.3.1 lentelė. Žemės sklypai ir jų naudojimo paskirtis ir būdas. Šaltinis: Registrų centras, 2019-2020 m.

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
1	Fizinis asmuo	7815/0003:88 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	17.3700	Telšių r. sav., Degaičių sen., Duobgirės k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
2	Fizinis asmuo	7815/0003:243 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Natūralios pievos bei ganyklos (VI skyrius, ketvirtasis skirsnis); Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	25.3868	Telšių r. sav., Degaičių sen., Pelių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
3	Fizinis asmuo	7815/0003:229 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Natūralios pievos bei ganyklos (VI skyrius, ketvirtasis skirsnis); Pelkės ir šaltinynai (VI skyrius, devintasis skirsnis);	15.2936	Telšių r. sav., Degaičių sen., Pelių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
				Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);			
4	Fizinis asmuo	7815/0003:338 Eigirdžių k.v.	Kita	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	0.1500	Telšių r. sav., Degaičių sen., Laukstėnų k. Pastaba. Adreso objektui adresas nesuteiktas	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
5	Fizinis asmuo	7815/0003:326 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijos, jų apsaugos zonos (V skyrius, pirmasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	12.0034	Telšių r. sav., Degaičių sen., Laukstėnų k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
6	Fizinis asmuo (Hipoteka)	7808/0005:52 Dirmeikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	83,8759	Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
7	Fizinis asmuo	7808/0005:170 Dirmeikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	1.9482	Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
8	Fizinis asmuo	7808/0005:129 Dirmeikių k.v.	Žemės ūkio	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	28.4822	Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
9	Fizinis asmuo	7808/0005:127 Dirmeikių k.v.	Žemės ūkio	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	11.9660	Telšių r. sav., Tryškių sen., Žylaičių k.	Kelio servitutas - teisė važiuoti transporto priemonėmis, varyti galvijus (tarnaujantis); Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai,
10	Fizinis asmuo	7815/0003:336 Eigirdžių k.v.	Kita	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	0.1500	Telšių r. sav., Degaičių sen., Laukstėnų k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
						Pastaba. Adreso objektui adresas nesuteiktas	
11	Fizinis asmuo	7815/0004:243 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	2.5332	Telšių r. sav., Degaičių sen., Medinių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
12	Fizinis asmuo	7815/0004:236 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	4.9366	Telšių r. sav., Degaičių sen., Medinių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
13	Fizinis asmuo	7815/0004:287 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	LII. Dirvožemio apsauga; XXVIII. Vandens telkiniai; XXIX. Paviršinio vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos; XXIX. Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonos; XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai; VI. Elektros linijų apsaugos zonos; II. Kelių apsaugos zonos;	18.6569	Telšių r. sav., Degaičių sen., Medinių k. 5	Žemės sklypas su statiniais; Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
14	Fizinis asmuo	7815/0004:283 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	LII. Dirvožemio apsauga; XXI. Žemės sklypai, kuriuose įrengtos valstybei priklausančios melioracijos sistemos bei įrenginiai; II. Kelių apsaugos zonos	15.0542	Telšių r. sav., Degaičių sen., Medinių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
15	Fizinis	7815/0004:281	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga	11.2781	Telšių r.	Yra melioracijos

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
	asmuo	Eigirdžių k.v.		žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);		sav., Degaičių sen., Medinių k.	sistemos bei įrenginiai
16		7815/0005:515 Eigirdžių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	52.1489	Telšių r. sav., Degaičių sen., Medinių k. 2	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
17	Fizinis asmuo	7813/0001:146 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis);	28.3387	Telšių r. sav., Tryškių sen., Kiršių k.	Servitutas - teisė aptarnauti požemines, antžemines komunikacijas (tarnaujantis); Servitutas - teisė tiesti požemines, antžemines komunikacijas (tarnaujantis) Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

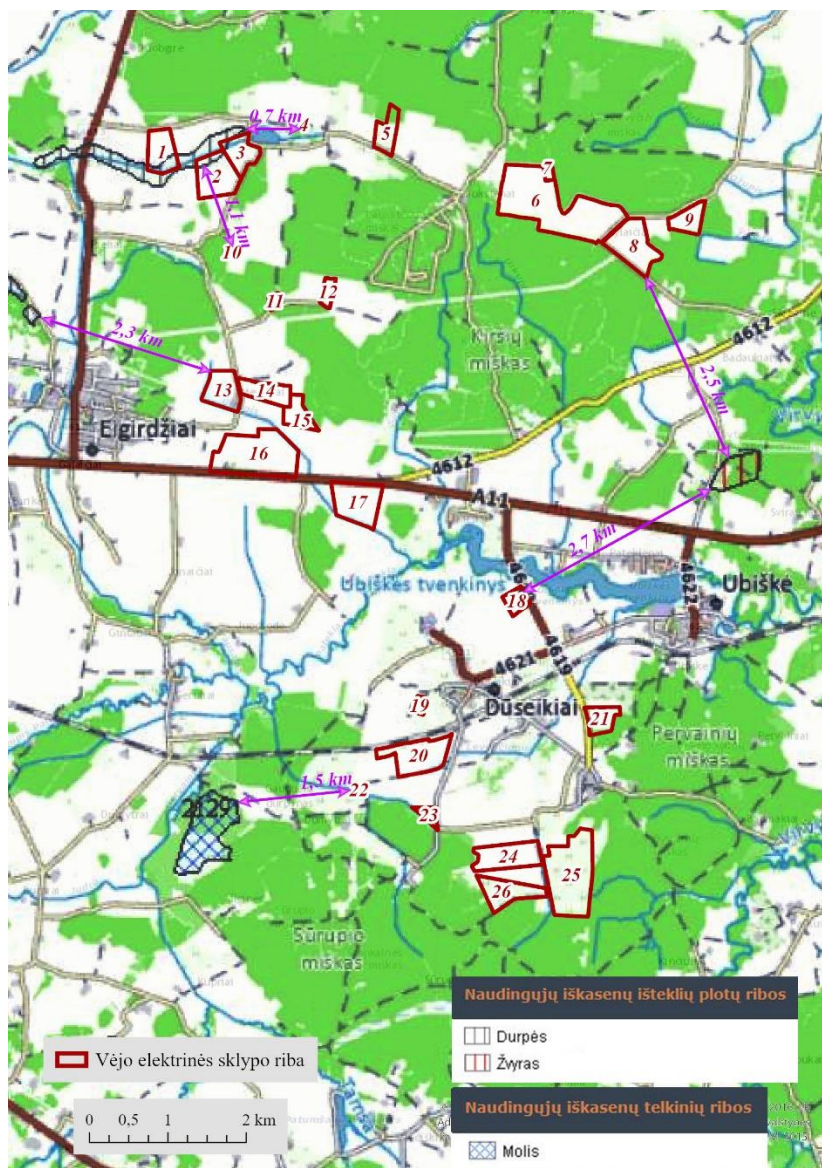
Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
				Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis); Viešųjų ryšių tinklų elektroninių ryšių infrastruktūros apsaugos zonos (III skyrius, vienuoliktasis skirsnis)			
18	Fizinis asmuo	7813/0001:5 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	7.1100	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
19	Fizinis asmuo	7813/0001:177 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis);	3.0000	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k., Stoties g. 17	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
20	Fizinis asmuo	7813/0002:197 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius, keturioliktasis skirsnis); Paviršiniai vandens telkiniai (VI skyrius, šeštasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis	28.4100	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
				skirsnis); Elektros tinklų apsaugos zonos (III skyrius, ketvirtasis skirsnis); Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos (III skyrius, trečiasis skirsnis);			
21	Fizinis asmuo	7813/0002:63 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Miško žemė (VI skyrius, trečiasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis); Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis);	11.4600	Telšių r. sav., Tryškių sen., Levenčių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
22	Fizinis asmuo	7813/0002:205 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	1.1800	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
23	Fizinis asmuo	7813/0002:200 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Paviršinių vandens	4.2700	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
				telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);			
24	Fizinis asmuo	7813/0002:247 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	25.1682	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Kelio servitutas - teisė važiuoti transporto priemonėmis, naudotis pėsčiųjų taku, varyti galvijas (viešpataujantis); Kelio servitutas - teisė važiuoti transporto priemonėmis, naudotis pėsčiųjų taku, varyti galvijas (tarnaujantis); Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
25	Fizinis asmuo	7813/0002:198 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);	53.1700	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai
26	Fizinis asmuo	7813/0002:199 Dūseikių k.v.	Žemės ūkio	Dirvožemio apsauga žemės ūkio paskirties žemės sklypuose (VI skyrius), keturioliktasis skirsnis);	19.3000	Telšių r. sav., Tryškių sen., Dūseikių k.	Yra melioracijos sistemos bei įrenginiai

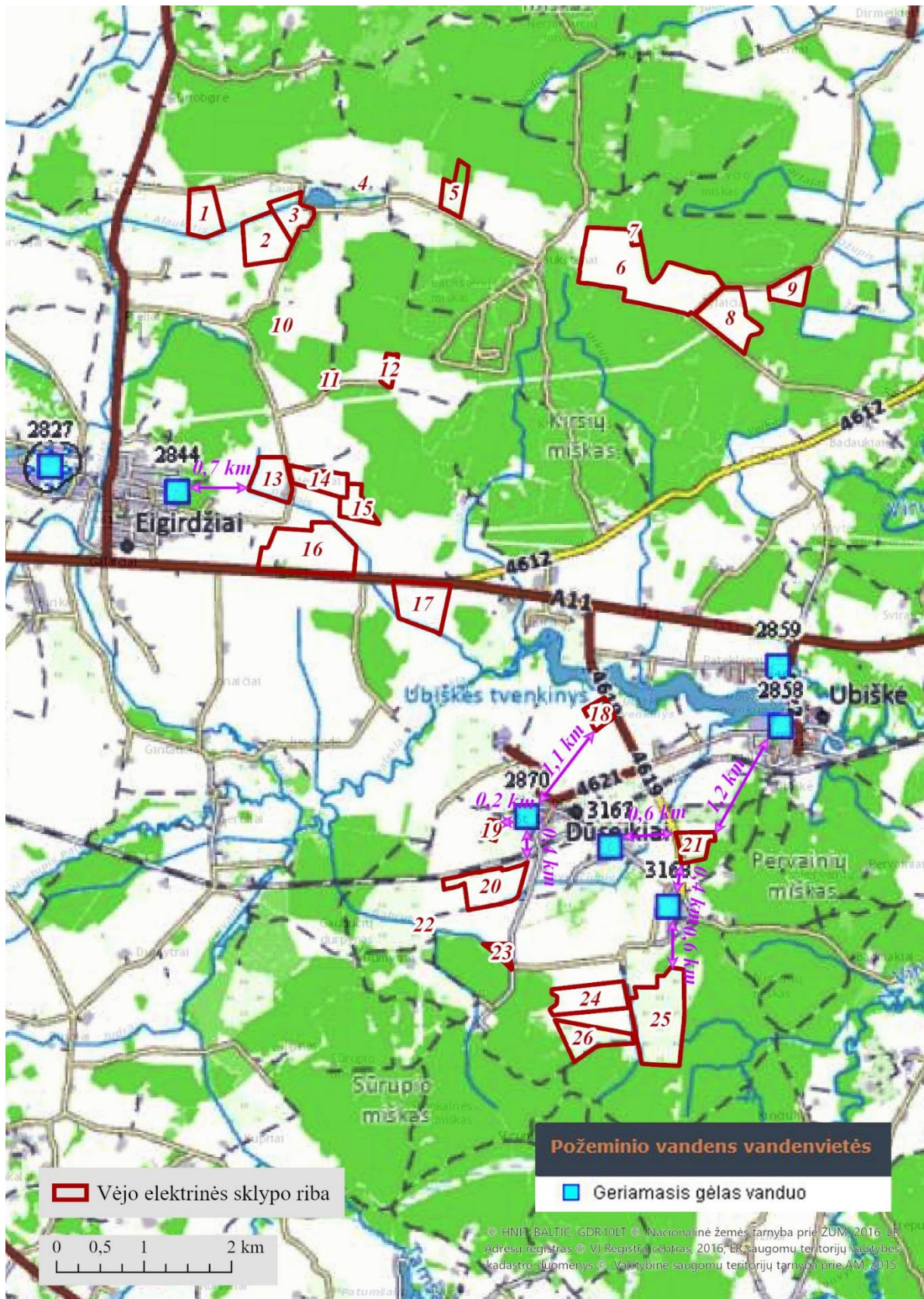
Eil. Nr.	Nuosavybės teisė	Žemės sklypo kadastrinis numeris ir kadastrinė vietovė	Pagrindinė tikslinė naudojimo paskirtis	Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos	Plotas, ha	Adresas	Pastabos
				Paviršinių vandens telkinių pakrantės apsaugos juostos (VI skyrius, aštuntasis skirsnis); Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos (VI skyrius, septintasis skirsnis); Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis);			

Remiantis Žemės gelmių registro (ŽGR) duomenimis, į 1, 2 ir 3 PŪV sklypų ribas patenka durpių išteklių plotai. Kiti gretimybėse esantys išteklių plotai ir iškasenų telkiniai yra parodyti **1.3.3 pav.**

1.3.3 pav. Naudingųjų iškasenų telkiniai ir išteklių plotai PŪV sklypų aplinkoje. Šaltinis: Žemės gelmių registras.

PŪV sklypų gretimoje aplinkoje yra 7 vandenvietės. Nuo keturių iš jų PŪV sklypai yra nutolę per 0,2-0,7 km (žr. 1.3.4 pav.). Vėjo jėginių veikla jokio poveikio vandenvietėms negali turėti. Infrastruktūros įrengimo metu turės būti užtikrinti vandenviečių apsaugos reikalavimai. Mineralinio vandens vandenviečių PŪV sklypuose ir gretimoje aplinkoje nėra.

1.3.4 pav. Požeminio vandens vandenvietės PŪV teritorijos aplinkoje. Šaltinis: Žemės gelmių registras.

Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano (TAR, 2015-10-16, Nr. 1516) sprendiniuose planuojama teritorija patenka į Kuršo-Žemaičių aukštumų ruožo (C) Žemaičių aukštumos srities (V) Šiaurės Žemaičių mažai miškingą agrarinę pakilumą (plynaukštę) (14). VE planuojama statyti teritorijoje, kurioje dominuoja žemės ūkio paskirties žemė, todėl kraštovaizdis čia yra agrarinis, kuriam būdingas upėtumas (as), ir miškingas agrarinis (ma) (**žr. 1.3.5 pav.**). Nors iš **1.3.5 pav.** gali susidaryti įspūdis, kad 21, 25 ir 26 sklypai pakliūva į miškingą kraštovaizdį, detalesniuose žemėlapiuose matyti, kad sklypai į miško teritoriją nepatenka. Tik vienas 5 PŪV sklypas apima ir dalį miško žemės. Tai sklypo daliai nustatytos specialiosios miško apsaugos sąlygos (**žr. 1.3.1 lentelę**). Kraštovaizdis – molingas banguotas (B^o). Pusė (šiauriniai) PŪV sklypų gali būti intensyviai naudojami (6). Pietiniai sklypai patenka į tausojančio-intensyvaus ūkininkavimo zoną (4) (**žr. 1.3.5 pav.**).

Kraštovaizdžio vizualinio estetinio potencialo brėžinyje visi PŪV sklypai, išskyrus 16 ir 17 PŪV sklypus, patenka į silpnos vertikalios sąskaidos su vyraujančiomis pusiau uždromis iš dalies pražvelgiamomis erdvėmis kraštovaizdį be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių (V1H1-d). 16 ir 17 PŪV sklypai patenka į neraiškios vertikaliosios sąskaidos su vyraujančiomis gerai apžvelgiamomis erdvėmis kraštovaizdį be raiškių vertikalių ir horizontalių dominančių (V0H3-d) (**žr. 1.3.6 pav.**).

Atstumu iki 10 km nuo PŪV sklypų yra Varnių regioninis parkais. Jis nuo piečiausio PŪV sklypo yra nuolėš kiek mažesniu nei 5 km atstumu. Šalia planuojamo VE parko yra tik viena NATURA2000 teritorija Virvytės upė ir jos apylinkės, esanti 2-4,5 km atstumu nuo PŪV sklypo ribos. Kitos dvi – Plinkšių miškas ir Gelžės miškas prasideda atitinkamai maždaug už 8 ir 8,5 km nuo artimiausių PŪV sklypų ribos. Dar viena NATURA2000 teritorija Šatrijos pievos yra maždaug už 10 km.

Varnių regioniniame parke už ~4,8 km nuo PŪV sklypų yra Biržuvėnų kraštovaizdžio draustinis. Luokės urbanistinis draustinis yra už ~7,1 km, Virvytės hidrografinis draustinis yra už ~7,6 km, o Šatrijos kraštovaizdžio draustinis prasideda už ~9 km. Plinkšių miško biosferos poligonas yra šiaurės vakaruose nuo PŪV sklypų ~8 km atstumu. Pabalvės miško pušies genetinis draustinis yra į rytus už ~6,5 km nuo PŪV sklypų. Kitos saugomos teritorijos yra didesniu nei 10 km atstumu nuo PŪV sklypų.

PAV sklypų aplinkoje ~0,9 km atstumu yra saugoma Tado Blindos pušis. Dar 3 saugomi gamtos objektai (medžiai) yra BAST Virvytės upė ir jos apylinkės šiauriniame pakraštyje už ~3,8-4 km nuo PŪV sklypų.

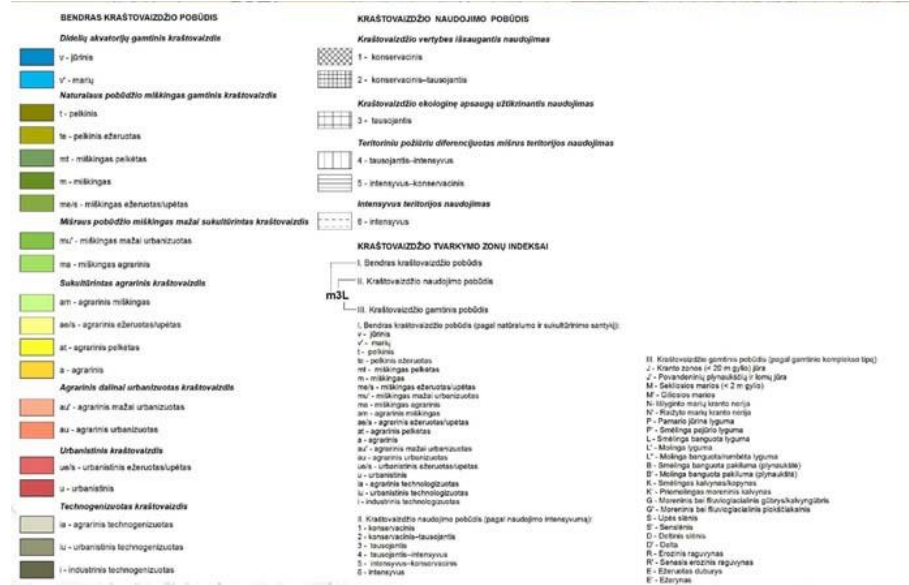
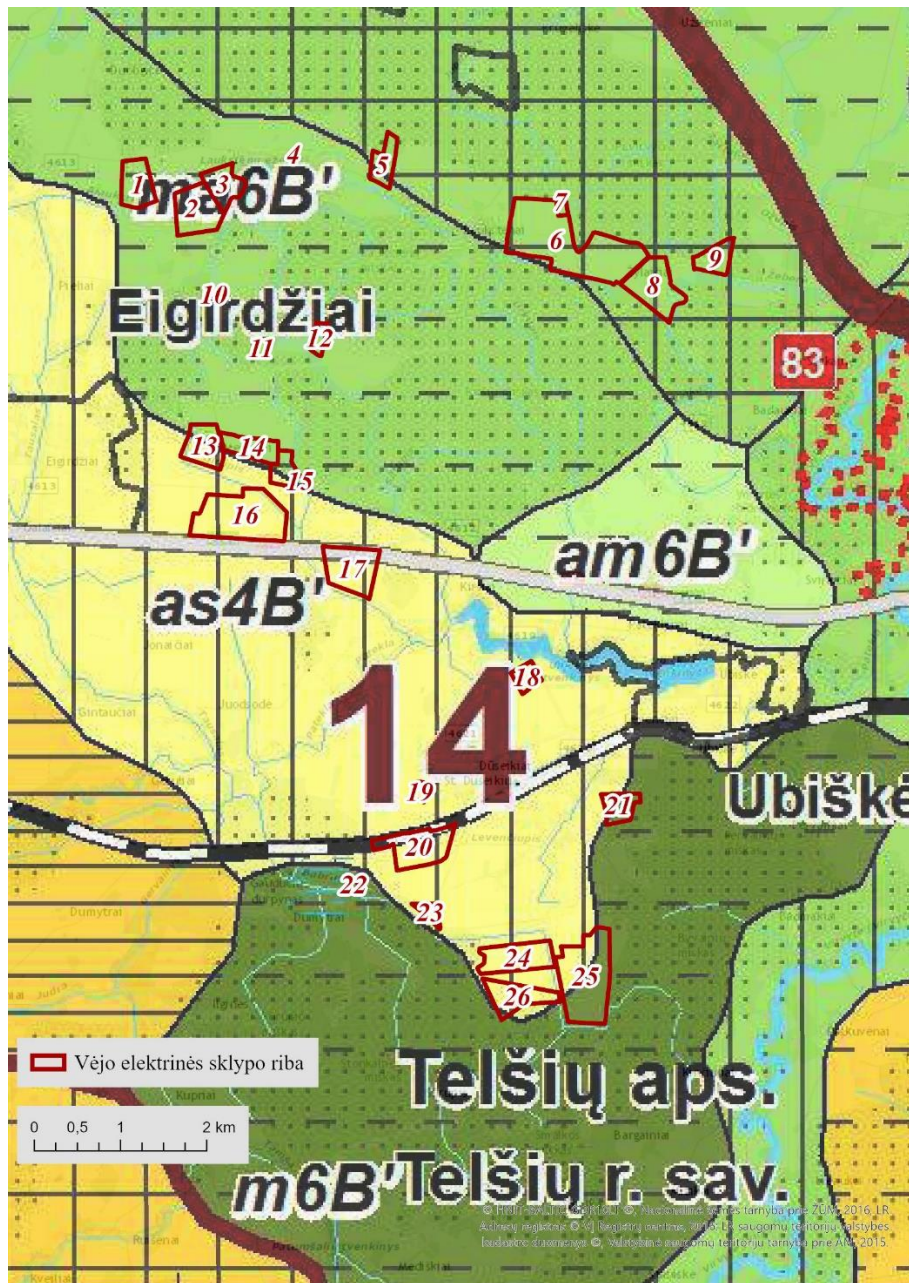
Planuojamos ūkinės veiklos padėtis saugomų teritorijų atžvilgiu pateikta **1.3.7 pav.** Detali informacija apie artimiausias saugomas teritorijas – **1.3.2 lentelėje**.

PŪV sklypų išsidėstymas gamtinio karkaso atžvilgiu yra pateiktas **1.3.8 pav.** 1-5 ir iš dalies 18 PŪV sklypai patenka į vietinės svarbos gamtinio karkaso migracijos koridorių. 6-14, 22 ir iš dalies 15 PŪV sklypai – į vidinio stabilizavimo arealus. Kiti sklypai į gamtinio karkaso teritoriją nepatenka.

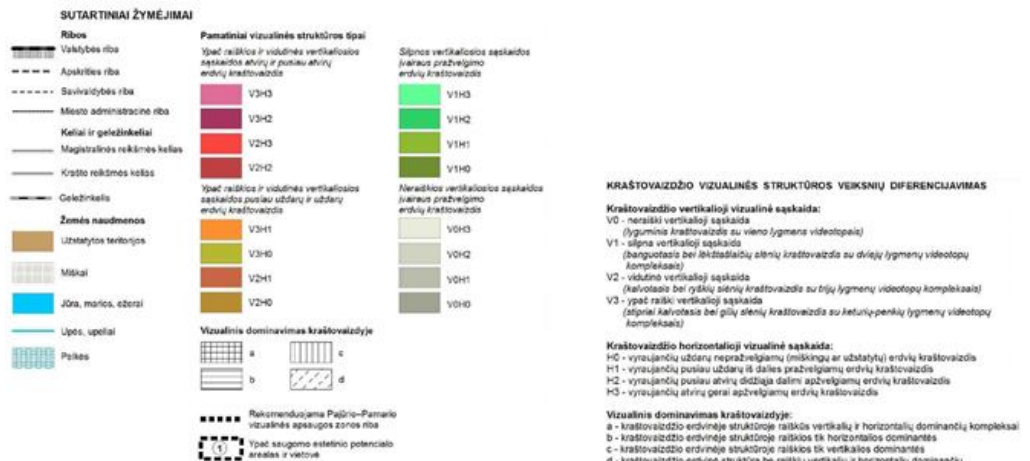
Vandens telkinių su nurodytomis apsauginėmis zonomis išsidėstymas PŪV atžvilgiu pateiktas **1.3.9 pav.** Keletas PŪV sklypų patenka į vandens telkinių pakrančių apsaugos juostas ir/arba tik zonas arba su jomis ribojasi.

Nekilnojamųjų kultūros vertybių sąrašas PŪV sklypų aplinkoje pateikiamas **1.3.3 lentelėje**. Kultūros vertybių, kurių atžvilgiu PŪV metu bus atliekamas VE vizualinio poveikio vertinimas, kodai pažymėti geltona spalva. PŪV sklypų padėtis nekilnojamųjų kultūros vertybių (NKV) atžvilgiu pateikiama **1.3.10-11 pav.**

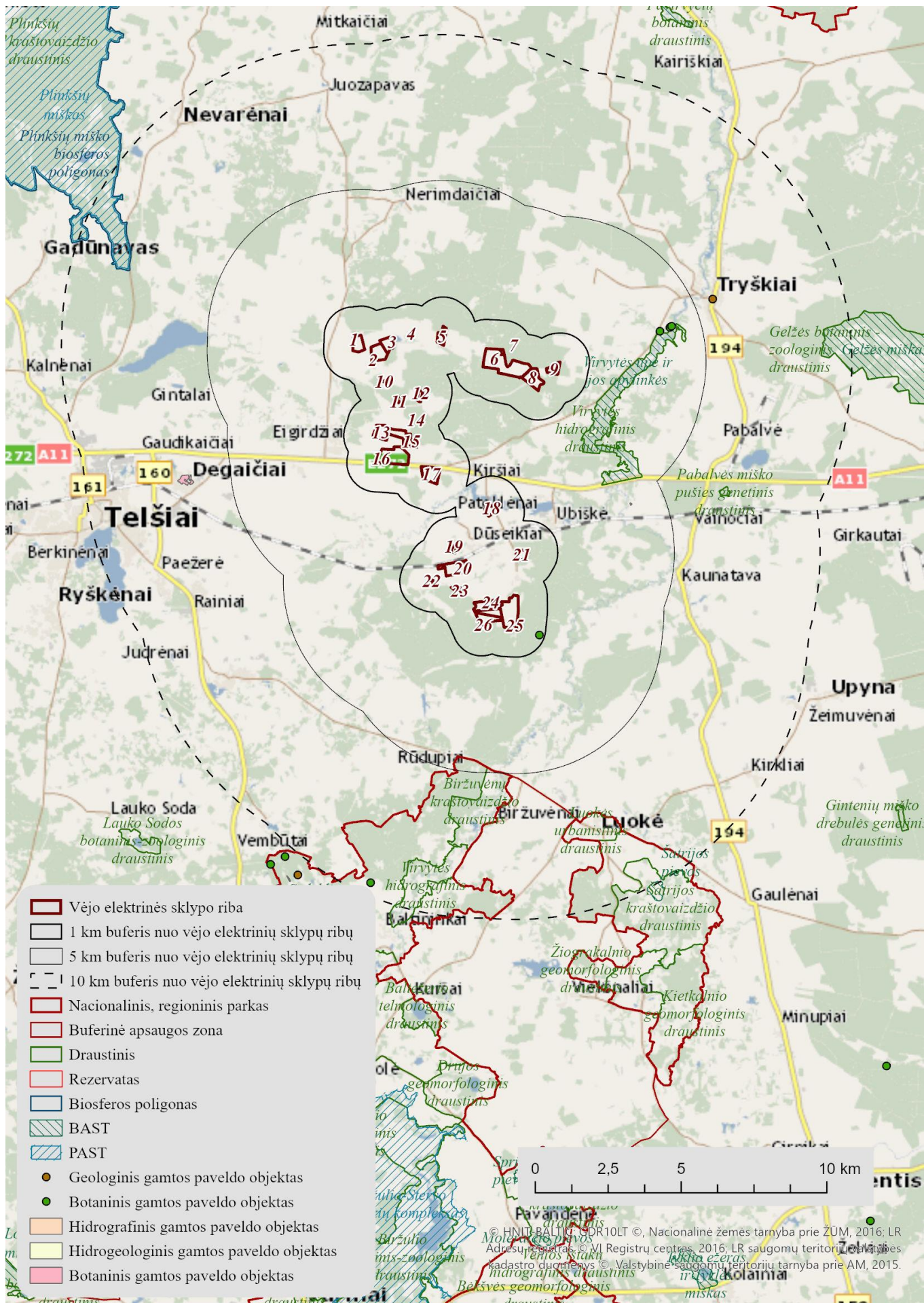
Kaip matyti iš **1.3.10 pav.** PŪV sklypai nepatenka į kultūros paveldo objektų teritorijas ir jų vizualinės apsaugos zonas. PŪV vietoje nėra istorinių, etninių-kultūrinių, archeologinių vertybių, kurioms planuojama ūkinė veikla galėtų turėti tiesioginį poveikį. Atkreiptinas dėmesys, kad 5 sklypui yra nustatytos specialiosios sąlygos kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijų apsaugai (V skyrius, pirmasis skirsnis).

1.3.5 pav. PUV teritorijoje nustatytos kraštovaizdžio tvarkymo zonos ir pobūdžiai. Šaltinis: Lietuvos kraštovaizdžio tvarkymo planas, 2015

1.3.6 pav. Kraštovaizdžio vizualinis estetiško potencialas. Šaltinis: Lietuvos kraštovaizdžio tvarkymo planas, 2015

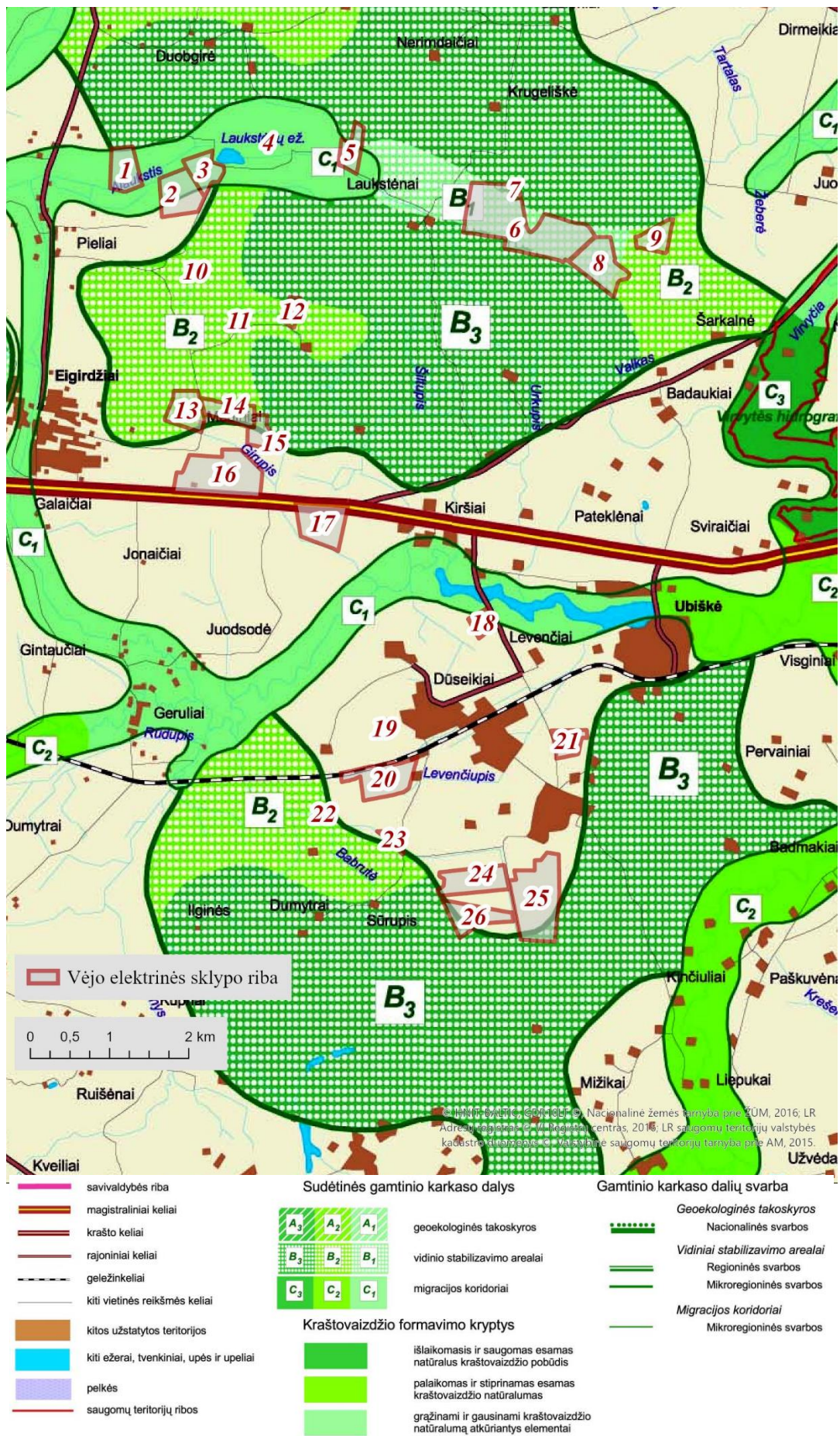

1.3.7. pav. PŪV teritorijos padėtis saugomų teritorijų atžvilgiu. Šaltinis: Saugomų teritorijų valstybės kadastras

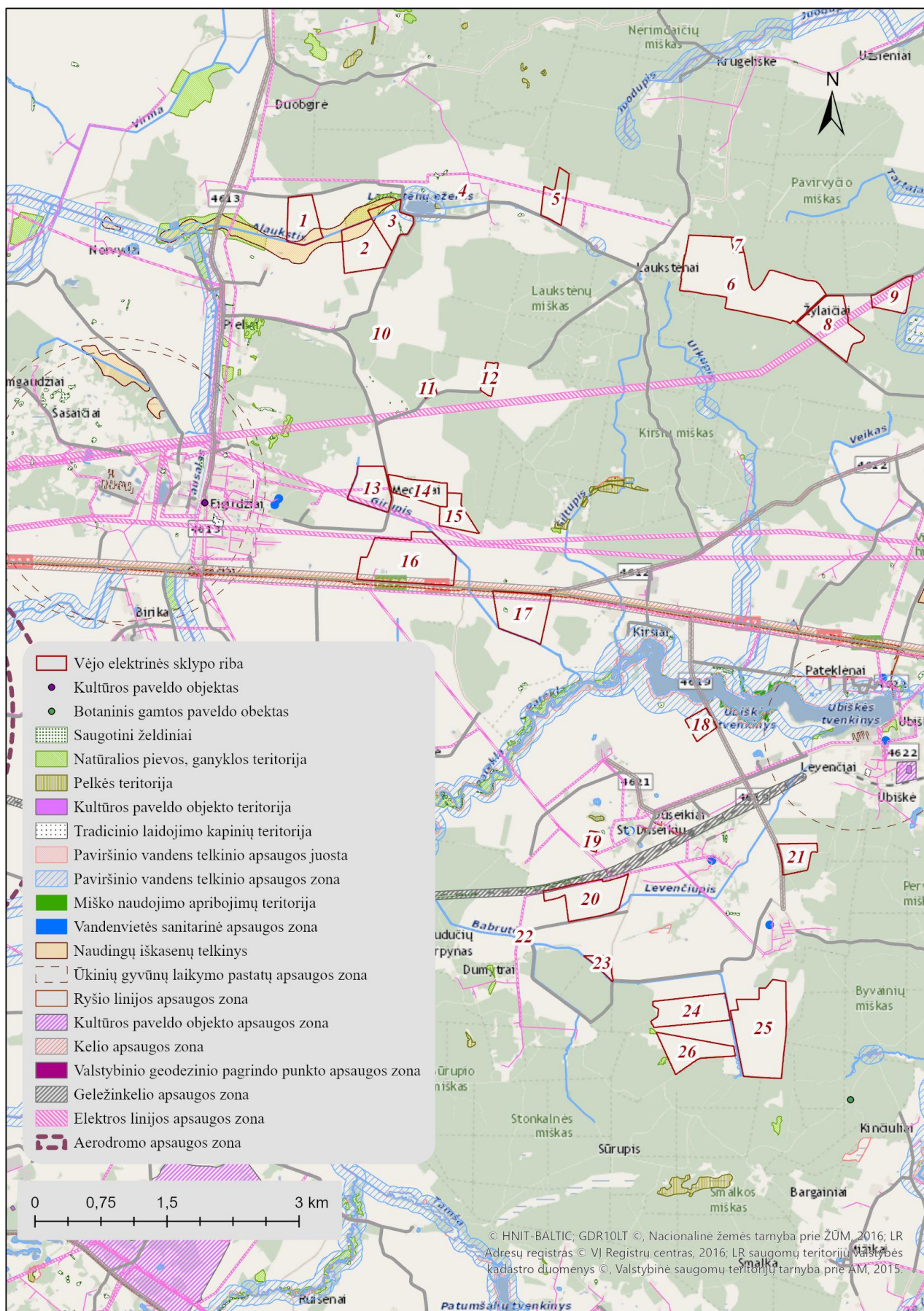
1.3.2 lentelė. Saugomos teritorijos, nutolusios ~10 km atstumu nuo PŪV sklypų, ir jose saugomos vertybės bei gamtos paveldo objektai (GPO). Šaltinis: Saugomų teritorijų valstybės kadastras

Eil. Nr.	Pavadinimas	Saugomai teritorijai arba jos daliai suteiktas tarptautinės svarbos teritorijos statusas	Bendras saugomos teritorijos plotas, ha	Vieta	Steigimo tikslas	Mažiausias atstumas iki PŪV sklypo ribos
1.	Varnių regioninis parkas		33731,74	Telšių raj., Kelmės raj., Šilalės raj. savivaldybės	Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeroto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes	~4,8 km
1.2.	Biržuvėnų kraštovaizdžio draustinis		291,55	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti Virvyčios slėnio kraštovaizdį su retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, Biržuvėnų dvaro sodyba, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis	~4,8 km
1.3.	Virvytės hidrografinis draustinis		253,94	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti raiškią hidrografinę Virvyčios aukštupio vagos struktūrą ir būdingas paupines biocenozes	~7,6 km
1.4.	Luokės urbanistinis draustinis		140,70	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti Luokės miestelio planinę ir erdvinę struktūrą su kultūros vertybėmis	~7,1 km
1.5.	Šatrijos kraštovaizdžio draustinis		800,51	Kelmės raj., Telšių raj. savivaldybės	Išsaugoti vieno unikaliausių ir raiškiausių Lietuvoje moreninių masyvų kraštovaizdį su būdingomis biocenozėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis	~9 km
1.5.1.	BAST Šatrijos pievos (LTTEL0010)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	25,73	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti EB svarbos buveinę 6210 Stepinės pievos;	~10 km
2.1.	BAST Virvytės upė ir jos apylinkės (LTTEL0016)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	348,30	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti EB svarbos buveines: 080 Pelkėti lapuočių miškai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 6210 Stepinės pievos; 7230 Šarmingos žemapelkės; 91E0 Aliuviniai miškai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 6450 Aliuvinės pievos; 9050 Žolių turtingi eglynai	~2 km

2.2.	Virvytės hidrografinis draustinis		348,30	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti gilaus salpinio slėnio stipriai vingiuotos Virvytės vidurupio atkarpą	~2 km
3.	Plinkšių miško biosferos poligonas		607,16	Telšės raj. ir Raseinių raj. savivaldybės	Išsaugoti Plinkšių miškų ir jų apylinkių ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti vapsvaėdžio (<i>Pernis apivorus</i>) ir pilkosios meletos (<i>Picus canus</i>) populiacijas teritorijoje	~8 km
4.1.	BAST Gelžės miškas (LTSIA0008)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	949,08	Šiaulių raj. savivaldybė	Išsaugoti EB svarbos buveines: 91E0 Aliuviniai miškai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 6270 Rūšių turtingi smilgynai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai	~8,5 km
4.2.	Gelžės botaninis-zoologinis draustinis		949,08	Šiaulių raj. savivaldybė	Išsaugoti Gelžės pelkę su apypelkiu, turinčią didelę botaninę ir zoologinę vertę	~8,5 km
5.	Pabalvės miško pušies genetinis draustinis		7,34	Telšių raj. savivaldybė	Išsaugoti Pabalvės miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris L.</i>) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	~ 6,5 km
6. (GPO)	Tado Blindos pušis			Telšių raj. savivaldybė		~0,9 km
2.1-2.1 (GPO)	Pavirvyčio beržas			Telšių raj. savivaldybė		~3,8 km
2.1-2.2. (GPO)	Pavirvyčio alėjos ąžuolas			Telšių raj. savivaldybė		~4 km
2.1-2.3. (GPO)	Pavirvyčio dvaro ąžuolas			Telšių raj. savivaldybė		~4 km
1.1. (GPO)	Skliausčių ąžuolas			Telšių raj. savivaldybė		~9,7 km

1.3.8 pav. PŪV sklypų lokalizacija gamtinio karkaso atžvilgiu. Šaltinis: Telšių rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano gamtinio karkaso sprendinys, 2007.

1.3.9. pav. PŪV teritorijoje nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos. Šaltinis: Lietuvos Respublikos teritorijos M1:10 000 specialiųjų žemės naudojimo sąlygų duomenų bazė SŽNS_DR10LT (nėra atnaujinamas nuo 2018-01-01)

1.3.3 lentelė. Artimiausių nekilnojamo kultūros vertybių sąrašas. Geltonai pažymėti kodai tų kultūros vertybių, kurių atžvilgiu PAV metu turi būti atliktas vizualinis poveikio vertinimas. Šaltinis: Kultūros vertybių registras.

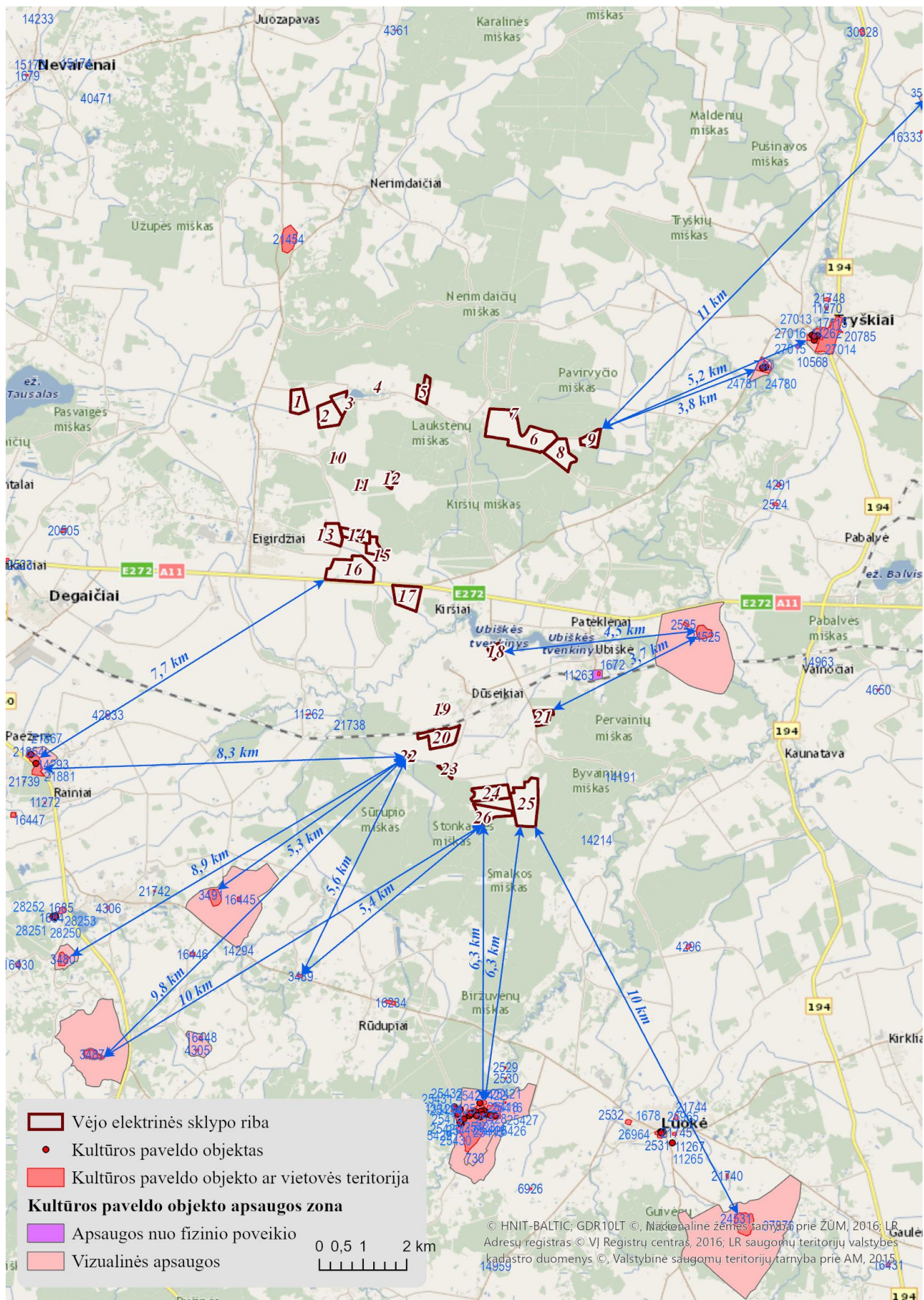
Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
TAŠKINIAI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI			
1678	Visų Šventųjų bažnyčia	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
11265	Kapinės I	Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Registrinis
21867	Rainių žudynių vietos ir koplyčios komplekso žudynių vieta	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Paminklas
21881	Rainių žudynių vietos ir koplyčios komplekso Kančios koplyčia	Telšių g. 1, Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Paminklas
24780	Pavirvyčio dvaro sodybos ponų namas	Pavirvyčio k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Paminklas
24781	Pavirvyčio dvaro sodybos svirnas	Pavirvyčio k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Paminklas
25414	Biržuvėnų dvaro sodybos ponų namas	Dvaro g. 4, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25415	Biržuvėnų dvaro sodybos oficina	Dvaro g. 2, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25416	Biržuvėnų dvaro sodybos arklidė	Dvaro g. 1C, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25417	Biržuvėnų dvaro sodybos vežiminė	Dvaro g. 1B, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25418	Biržuvėnų dvaro sodybos ledainė	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25419	Biržuvėnų dvaro sodybos inžinieriaus namas	Gorskių g. 5, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25420	Biržuvėnų dvaro sodybos kartono fabriko-malūno pastatas	Gorskių g. 7, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25421	Biržuvėnų dvaro sodybos pirtis-skalbykla	Virvytės g. 5, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25422	Biržuvėnų dvaro sodybos rūsys	Virvytės g. 1, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25423	Biržuvėnų dvaro sodybos kiaulidė	Dvaro g. 10, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25424	Biržuvėnų dvaro sodybos svirnas	Dvaro g. 12, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25425	Biržuvėnų dvaro sodybos tvartas	Dvaro g. 3, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25426	Biržuvėnų dvaro sodybos pirma daržinė	Dvaro g. 7, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25427	Biržuvėnų dvaro sodybos antra daržinė	Dvaro g. 7, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25428	Biržuvėnų dvaro sodybos pirmas fabriko darbininkų namas	Gorskių g. 4, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25429	Biržuvėnų dvaro sodybos antras fabriko darbininkų namas	Gorskių g. 6, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25430	Biržuvėnų dvaro sodybos trečias fabriko darbininkų namas	Gorskių g. 8, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25431	Biržuvėnų dvaro sodybos pirmas kumetynas	Laumės Pėdos g. 6, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25432	Biržuvėnų dvaro sodybos kalvė	Laumės Pėdos g. 8, Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25433	Biržuvėnų dvaro sodybos Gorskių šeimos senosios kapinės	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
25434	Biržuvėnų dvaro sodybos parkas	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
26964	Varpinė	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
26965	Šventoriaus tvora su vartais	Telšių g., Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
27013	Tryškių dvaro sodybos ponų namas	Klaipėdos g. 19, Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
27014	Tryškių dvaro sodybos arklidės liekanos	Klaipėdos g. 17B, Tryškių mstl., Tryškių sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
27015	Tryškių dvaro sodybos svirnas	Klaipėdos g. 17, Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
27016	Tryškių dvaro sodybos kumetynas	Klaipėdos g. 15, Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
28250	Sakalų II k. etnoarchitektūrinės sodybos namas	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
28251	Sakalų II k. etnoarchitektūrinės sodybos svirnas	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
28252	Sakalų II k. etnoarchitektūrinės sodybos tvartas	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
28253	Sakalų II k. etnoarchitektūrinės sodybos kluonas	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
PLOTINIAI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI			
730	Biržuvėnų dvaro sodyba	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
740	Pavirvyčio dvaro sodyba	Pavirvyčio k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Paminklas
743	Tryškių dvaro sodyba	Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
1672	Ubiškės Šv. Angelų Sargų bažnyčios statinių kompleksas	D. Bubėno g. 19, Ubiškė, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
1677	Biržuvėnų dvaro sodybos koplytstulpis	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
1679	Nevarėnų Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčios statinių kompleksas	Gėlių g. 2A, Nevarėnai, Nevarėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
1681	Tryškių Švč. Trejybės bažnyčios statinių kompleksas	M. Valančiaus g. 6, Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
1684	Sakalų II k. etnoarchitektūrinė sodyba	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
1685	Sakalų II k. antroji sodyba	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
2523	Degaičių kapinynas	Degaičių k., Degaičių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2524	Senovės gyvenvietė	Staurylų k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Registrinis
2525	Senkapiai	Visginių k., Upynos sen., Telšių r. sav.	Registrinis
2528	Biržuvėnų senovės gyvenvietė	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2529	Jokšų senovės gyvenvietė	Jokšų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2530	Senovės gyvenvietė II	Jokšų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2531	Senajo miesto vieta	Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2532	Luokės kapinynas	Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3480	Muitaičių kalnas vad. Alka	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
3487	Getautės piliakalnis, vad. Getautės pilimi	Getautės k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3489	Kalnas vad. Garbės kalneliu, kitaip Sterblės kalneliu	Pakapių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3491	Kalnas vad. Alkos kalnu	Sakalų I k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
4291	Senkapis	Staurylų k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Registrinis

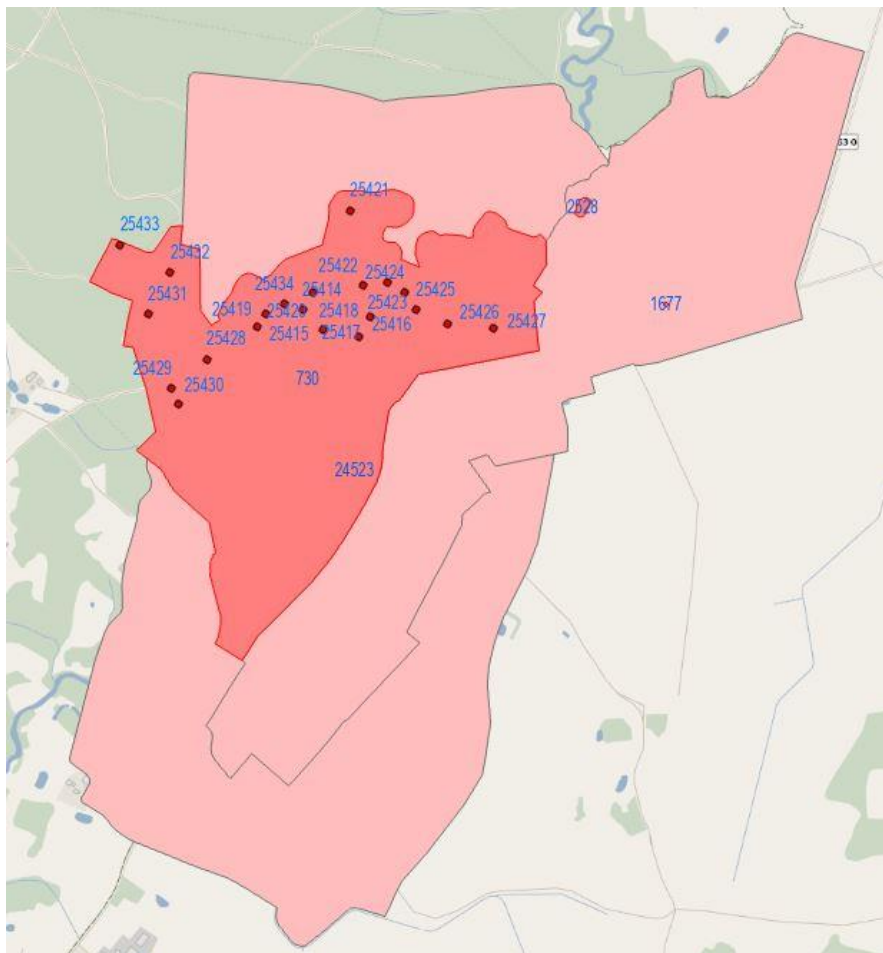
Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
4293	Tryškių kapinynas	Tryškių mstl., Tryškių sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
4296	Senkapis, vad. Kapais	Užvedarės k., Upynos sen., Telšių r. sav.	Registrinis
4305	Senkapis, vad. Koplyčkalniu	Vembūtų k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
4306	Senkapis I	Viešvėnų I k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
4361	Tučių II k. antrosios senosios kapinės	Tučių II k., Vieksnių sen., Mažeikių r. sav.	Registrinis
4650	Žemalėnų kaimo senosios kapinės	Žemalėnų k., Raudėnų sen., Šiaulių rajono sav.	Valstybės saugomas
6926	Senkapis, vad. Pilių kapeliais	Paliepių k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Registrinis
10568	Rašytojos Sofijos Ivanauskaitės-Pšibiliauskienės-Lazdynų Pelėdos kapas	Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
11262	Telšių apylinkių žydų žudynių vieta ir kapas	Gerulių k., Degaičių sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
11263	Knygnešio Domininko Bubėno (Bubino) kapas	Ubiškė, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
11267	Tautodailininko, skulptoriaus, knygnešio Augustino Potockio-Norkaus kapas	Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
11270	Antrojo pasaulinio karo Sovietų Sąjungos karių palaidojimo vieta	Beržų g., Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Registrinis
11272	Žydų žudynių ir užkasimo vieta I	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14191	Koplytėlė	Pervainių k., Upynos sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14212	Koplytėlė	Skliausčių k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14214	Koplytėlė	Kinčiulių k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14233	Koplytėlė	Skaudučių k., Nevarėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14261	Koplytstulpis	Klaipėdos g., Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14262	Tryškių Šv. Florijono paminklas	Turgaus a., Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14293	Koplytstulpis	Žalioji g. 5, Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14294	Koplytstulpis	Kveilių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14295	Koplytėlė	Pakapių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14959	Koplytstulpis	Geruliškės k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Registrinis
14963	Koplytėlė	Vainočių k., Upynos sen., Telšių r. sav.	Registrinis
15173	Koplytstulpis	Žemaičių g. 5, Nevarėnai, Nevarėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
15174	Koplytėlė	Liepų g. 51, Nevarėnai, Nevarėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis
16234	Patumšalių kapinynas	Patumšalių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
16333	Balsių kapinynas	Balsių k., Papilės sen., Akmenės rajono sav.	Valstybės saugomas
16430	Muitaičių kapinynas	Muitaičių k., Ryškėnų sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
16431	Patumšių kapinynas	Patumšių k., Upynos sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
16445	Kveilių, Ruišėnų kapinynas	Kveilių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
16446	Nakrošiškių kapinynas	Nakrošiškių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
16447	Vabalių kapinynas	Vabalių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
16448	Vembūtų kapinynas	Vembūtų k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
17115	Tryškių miestelio istorinė dalis	Tryškių mstl., Tryškių sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
20505	Senkapiai	Kumpikų k., Degaičių sen., Telšių r. sav.	Registrinis
20785	Tryškių sodybviėtė	Tryškių mstl., Tryškių sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
21454	Kalnas vad. Paontšvestės kalnu	Virmėnų k., Nevarėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21738	Telšių žydų žudynių vieta ir kapas	Gerulių k., Degaičių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21739	Žydų žudynių ir užkasimo vieta II	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21740	Luokės žydų žudynių vieta ir kapai	Gudiškės k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21742	Žydų žudynių vieta ir kapai	Sakalų I k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21744	Luokės žydų antrosios senosios kapinės	Žemaitės g., Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21745	Luokės žydų pirmosios senosios kapinės	Kuršėnų g., Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21748	Tryškių žydų senosios kapinės	Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21749	Tryškių žydų žudynių vieta ir kapas	Klaipėdos g., Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21854	Rainių žudynių vietos ir koplyčios kompleksas	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Paminklas
24523	Biržuvėnų piliakalnis su gyvenvieta	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24525	Buišių, Tauragėnų piliakalnis su gyvenvieta	Buišų k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24531	Pašatrijos piliakalnis su gyvenvieta	Pašatrijos k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Paminklas
26963	Luokės Visų Šventųjų bažnyčios statinių kompleksas	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
30328	Kairiškių kapinynas	Kairiškių k., Papilės sen., Akmenės rajono sav.	Valstybės saugomas
37576	Pašatrijos dvaro senosios kapinės	Pašatrijos k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
40471	Lietuvos partizanų Žemaičių apygardos Alkos rinktinės Nevarėnų kuopos vado Prano Šiušos-Genio ir Barboros Vilimienės-Gegutės kautynių ir žūties vieta	Paliepkalnės k., Nevarėnų sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
42033	Stulpinų Dievo Motinos - Šventosios Dvasios Atsiuntimo koplyčios ir koplytstulpio kompleksas	Stulpinų k., Viešvėnų sen., Telšių rajono sav.	Registrinis
TURI VIZUALINĖS APSAUGOS POZONĮ			
35	Paragių dvaro sodyba	Paragių k., Papilės sen., Akmenės rajono sav.	Valstybės saugomas
730	Biržuvėnų dvaro sodyba	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
740	Pavirvyčio dvaro sodyba	Pavirvyčio k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Paminklas
743	Tryškių dvaro sodyba	Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3480	Muitaičių kalnas vad. Alka	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
3487	Getautės piliakalnis, vad. Getautės pilimi	Getautės k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3489	Kalnas vad. Garbės kalneliu, kitaip Sterblės kalneliu	Pakapių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3491	Kalnas vad. Alkos kalnu	Sakalų I k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
4305	Senkapis, vad. Koplyčkalniu	Vembūtų k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Registrinis

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
16445	Kveilių, Ruišėnų kapinynas	Kveilių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
16448	Vembūtų kapinynas	Vembūtų k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21854	Rainių žudynių vietos ir koplyčios kompleksas	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Paminklas
24523	Biržuvėnų piliakalnis su gyvenviete	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24525	Buišių, Tauragėnų piliakalnis su gyvenviete	Buišių k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24531	Pašatrijos piliakalnis su gyvenviete	Pašatrijos k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Paminklas
26963	Luokės Visų Šventųjų bažnyčios statinių kompleksas	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas

1.3.10 pav. PŪV sklypai nekilnojamųjų kultūros vertybių atžvilgiu. Šaltinis: Kultūros vertybių registras.

1.3.11 pav. Biržuvėnų dvaro sodybos kultūros vertybės. Šaltinis: Kultūros vertybių registras.

2. INFORMACIJA APIE NUMATOMAS NAGRINĖTI ALTERNATYVAS, ĮSKAITANT „NULINĘ“ ALTERNATYVĄ, T. Y. NEVYKDANT VEIKLOS

Atsižvelgiant į planuojamo VE parko vietos sąlygas PAV ataskaitoje bus nagrinėjama „nulinė“ alternatyva, t. y. nevykdant veiklos, su kuria bus lyginama projekto įgyvendinimo bazinė alternatyva bei papildoma alternatyva varijuojant VE išdėstymą PŪV sklypuose pagal VE techninius parametrus ir aplinkos sąlygas, bei VE skaičiumi. Tais atvejais, kai VE statyba pasirinktam sklype bus negalima, jos statybos bus atsisakoma ir alternatyvios vietos jai nebus ieškoma. Taigi, PAV ataskaitoje bus nagrinėjamos mažiausiai trys alternatyvos.

Nurodytos alternatyvos PAV ataskaitoje bus tarpusavyje palygintos visais poveikio aplinkai ir visuomenės sveikatai aspektais ir priimtas pagrįstas sprendimas dėl alternatyvos pasirinkimo.

3. APRAŠOMA, KOKIAI TERITORIJAI IR KURIEMS APLINKOS ELEMENTAMS ATLIEKANT VERTINIMĄ BUS NAGRINĖJAMAS NUMATOMAS REIKŠMINGAS PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIS IR KOKIAIS ASPEKTAIS BUS VERTINAMAS POVEIKIS VISUOMENĖS SVEIKATAI

Poveikio aplinkai vertinimo ataskaita bus rengiama remiantis PŪV rekomendacijomis VE įrengimui. Bus vertinama Telšių raj. PŪV **1.1.1-2. pav.** nurodytoje teritorijoje.

PAV ataskaitoje bus pateikiama informacija apie PŪV poveikį aplinkai:

- biologinei įvairovei (biotopams, augalijai, gyvūnijai);
- saugomoms teritorijoms;
- gamtiniam karkasui;
- kraštovaizdžiui ir rekreaciniams ištekliams.

Taip pat bus analizuojamas poveikis visuomenės sveikatai šiais aspektais:

- triukšmo;
- infragarso ir elektromagnetinio lauko;
- šešėliavimo.

PAV ataskaitoje bus išnagrinėta šių poveikių įtaka psichologiniams, elgsenos ir gyvenamosioms veiksmams, gyventojų sergamumo rodikliai (atsižvelgiant į atstumą nuo gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties pastatų bei vertinant bendrą socioekonominį kontekstą).

PAV ataskaitoje bus vertinamas poveikis istorinės reikšmės, nekilnojamoms kultūros vertybėms ir kitoms materialinėms vertybėms bei infrastruktūrai toje vietovėje.

PAV ataskaitoje nebus analizuojamas:

- poveikis klimatui. Net ekstremaliomis sąlygomis dideliuose VE parkuose (virš 100 MW) galimas teigiamas priežemio oro temperatūros pokytis bus ne didesnis nei penktadalis laipsnio¹. VE statomos siekiant didinti atsinaujinančių išteklių dalį bendrame pirminės energijos gamybos balanse ir taip sumažinti įtaką klimato kaitai;

- poveikis aplinkos oro kokybei. Statybos darbų metu galimas laikinas ir lokalus poveikis orui dėl taršos mašinų ir mechanizmų vidaus degimo variklių išmetamųjų dujų. Eksploatacijos metu oro tarša galima tik iš atvykstančių eksploatacinei priežiūrai specialistų automobilių. Todėl oro taršos mastas niekada nebus reikšmingas;

- poveikis žemės gelmėms, paviršiui ir dirvožemiui. Žemės kasimo darbai įrengiant VE nebus atliekami didele apimtimi. Jie bus daromi tik VE įrengimo vietose. Vienos VE įrengimui reikalingas apie 0,15-0,20 ha žemės plotas. Šioje žemės sklypo dalyje bus nuimamas derlingo dirvožemio sluoksniu, vykdant darbus sandėliuojamas aikštelės ribose tam skirtoje vietoje. Pamatų vietoje iškastas gruntas ir derlingas dirvožemis, užbaigus darbus, panaudojamas teritorijos rekultivacijai, todėl statybos metu reikšmingo neigiamo poveikio dirvožemiui nenumatoma. Eksploatacijos metu poveikio žemei ir dirvožemiui nebus. PŪV metu nenumatoma neatsinaujinančių gamtos išteklių naudojimas. Vertinant planuojamą ūkinę veiklą bus atsižvelgta į išžvalgytų ir prognostinių žemės gelmių išteklius, taip pat geologinius reiškinius ir procesus.

- poveikis požeminiam ir paviršiniam vandeniui (atsižvelgiant į potvynių rizikas). Bus užtikrintas specialiųjų žemės naudojimo sąlygų laikymasis ir VE nebus projektuojamos paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostose ar požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonos 1-ojoje juostoje, potvynių rizikos teritorijose. Atstumas nuo VE artimiausių svarbesnių vandens telkinių ir vandenviečių bus išlaikomas saugus ir pakankamas. Techniniuose projektuose bus numatytos visos reikalingos priemonės užtikrinančios, kad hidrologinis režimas nebūtų pablogintas.

¹ Armstrong A. et al. Ground-level climate at a peatland wind farm in Scotland is affected by wind turbine operation, Environ. Res. Lett. 11 044024, 2016

Taip pat bus užtikrinta, kad darbų metu tarša nepatektų į paviršinį vandenį. Buitinių ar gamybinių nuotekų VE eksploatacijos metu nesusidarys.

- poveikis jūrinei aplinkai ir jūros krantams. Vėjo jėginių parkas rengiamas Telšių rajone;
- šviesos, šilumos ir jonizuojančios spinduliuotės poveikis visuomenės sveikatai. VE nėra šviesą, šilumą ir jonizuojančią spinduliuotę generuojančių įrenginių.

Ataskaitoje bus analizuojamas poveikis tiek statybos, tiek VE eksploatavimo etapais, įskaitant ir eksploatavimo ar veiklos nutraukimo metu galinčias įvykti ekstremalias situacijas (griuvimo, kitų avarijų atvejai ir pan.).

3.1 Poveikis biologinei įvairovei

PŪV teritorija nepatenka į jokią saugomą teritoriją, tačiau net ir tokiu atveju PŪV gali turėti reikšmingą neigiamą poveikį biologinei įvairovei, todėl gali prireikti taikyti poveikio vengimo ar mažinimo priemonės. Remiantis sukaupta tarptautine patirtimi poveikio biologinei įvairovei vertinimas apsiriboja jautrioms VE plėtrai rūšims jų migracijos, perskridimų, maitinimosi, žiemojimo ar perėjimo laikotarpiais.

Poveikis daugiausia pasireiškia trimis aspektais: tiesioginiu išstūmimu (paukščių poilsio, žiemojimo vietų užėmimas), tiesioginiais susidūrimais (paukščių migracijos, sklandančių paukščių atvejais) ar dėl besisukančių turbinų sukeltų staigių oro slėgio pokyčių sukeltą gyvūnų žūtį (daugiausia šikšnosparnių atveju)². Todėl vertinimo metu būtina vertinti visus tuos tris aspektus.

Atsižvelgiant į skirtingus poveikio būdus patogu gyvūnų grupes skirstyti į keturias grupes ir kompleksiskai nagrinėti VE daromą jiems poveikį:

- migruojantys paukščiai;
- žiemojantys paukščiai;
- visos jautrios perinčios paukščių rūšys, išvardintos **3.1 lentelėje**;
- šikšnosparniai.

3.1 lentelė. VEJ poveikiui jautrių Lietuvoje perinčių paukščių rūšių sąrašas abėcėlės tvarka³

*Balinė pelėda (<i>Asio flammeus</i>)	*Mažasis erelis rėksnys (<i>Aquila pomarina</i>)
Baltasis gandras (<i>Ciconia ciconia</i>)	*Nendrinė lingė (<i>Circus aeruginosus</i>)
Bitininkas (<i>Merops apiaster</i>)	Paprastasis gričiuukas (<i>Limosa limosa</i>)
*Didysis apuokas (<i>Bubo bubo</i>)	Paprastasis suopis (<i>Buteo buteo</i>)
*Didysis baublys (<i>Botaurus stellaris</i>)	Pelėsakalis (<i>Falco tinnunculus</i>)
*Didysis erelis rėksnys (<i>Aquila clanga</i>)	Pempė (<i>Vanellus vanellus</i>)
Didžioji kuolinga (<i>Numenius arquata</i>)	*Pievinė lingė (<i>Circus pygargus</i>)
*Dirvinis sėjikas (<i>Pluvialis apricaria</i>)	Pilkasis garnys (<i>Ardea cinerea</i>)
*Gaidukas (<i>Philomachus pugnax</i>)	*Pilkoji gervė (<i>Grus grus</i>)
*Gyvatėdis (<i>Circaetus gallicus</i>)	Raudonkojis tulikas (<i>Tringa tetanus</i>)
*Griežlė (<i>Crex crex</i>)	*Rudasis peslys (<i>Milvus milvus</i>)
*Javinė lingė (<i>Circus cyaneus</i>)	*Sakalas keleivis (<i>Falco peregrines</i>)
*Juodasis gandras (<i>Ciconia nigra</i>)	Skėtsakalis (<i>Falco subbuteo</i>)
*Juodasis peslys (<i>Milvus migrans</i>)	Slanka (<i>Scolopax rusticola</i>)
*Jūrinis erelis (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	*Startsakalis (<i>Falco columbarius</i>)
*Kilnasis erelis (<i>Aquila chrysaetos</i>)	*Tetervinas (<i>Tetrao tetrix</i>)
Kirai (<i>Larus sp., Hydrocoloeus minutes</i>)	*Vapsvaėdis (<i>Pernis apivorus</i>)
Kukutis (<i>Upupa epops</i>)	*Žalvarnis (<i>Coracias garrulus</i>)
*Lėlys (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Žuvėdros (<i>Sterna sp., Chlidonias sp.</i>)
*Mažasis baublys (<i>Ixobrychus minutes</i>)	*Žuvininkas (<i>Pandion haliaetus</i>)

² Darni vėjo energetikos plėtra vakarų Lietuvoje (DAVEP-VLIT) projekto ataskaita, 2016

³ Darni vėjo energetikos plėtra vakarų Lietuvoje (DAVEP-VLIT) projekto ataskaita, 2016

Pastaba: * ženklas nurodo EB prioritetines rūšis

Remiantis DAVEP-VLIT projekto rezultatais ir išvadomis galima teigti, kad užtikrinus minimalų 200 metrų atstumą nuo svarbių šikšnosparniams maitinimosi ir perskridimo (įskaitant ir migracinius perskridimus) vietų (optimalus – 400 m) vėjo jėginių poveikis šikšnosparniams gali būti laikomu nereikšmingu (žr. **3.2. lentelę**). Ir atvirkščiai - VE, kurios bus statomos arčiau kaip 200 m atstumu nuo **3.2 lentelėje** išvardintų objektų, bus nustatytos privalomos poveikio šikšnosparniams mažinimo priemonės ŠM1 arba ŠM2 (jėginių stabdymas nuo saulėtekio iki saulėlydžio rugpjūčio – spalio mėn. kai vėjo greitis yra mažesnis nei 6 m/s arba įrengtos automatiškai VE darbą stabdančios sistemos)⁴. Jei VE eksploatacijos pradžioje ne trumpiau kaip tris metus vykdomas monitoringas⁵ parodys, kad teritorija nėra svarbi⁶ kaip šikšnosparnių maitinimosi vieta ar perskridimo ir migracijos kelias, poveikio mažinimo priemonių bus galima netaikyti arba taikymą švelninti⁷. Tokiu būdu šikšnosparnių apsaugos priemonės bus pilnai įgyvendintos. Jos atitinka tarptautinius reikalavimus ir ekspertų parengtas rekomendacijas.

PŪV teritorija turi būti įvertinta šikšnosparnių galimų veisimosi ir žiemojimo sanaujų susidarymo vietų atžvilgiu. Jei tokios vietos būtų nustatytos, nuo jų taip pat turėtų būti nustatytas minimalus 500 metrų atstumas arba taikomos aukščiau išvardintos poveikio mažinimo priemonės.

3.2. lentelė. Šikšnosparnių apsaugai nustatyti kriterijai⁸

Kriterijus	Minimalus atstumas	Optimalus atstumas
Atstumas nuo ežerų ir kitų vandens telkinių, kurių plotas >1 ha	200 m	400 m
Atstumas nuo miškų, kurių plotas >50 ha	200 m	400 m
Atstumas nuo dvarviečių kompleksų	200 m	400 m
Atstumas nuo visų tipų pelkių, kurių plotas >1 ha	200 m	400 m
Atstumas nuo gyvenviečių	200 m	400 m
Atstumas nuo upių, kurių plotis >5 m	200 m	400 m
Atstumas nuo krašto ir magistralinių kelių bei žvyrkelių apaugusių medžių alėjom	200 m	400 m

Siekiant nustatyti, ar PŪV teritorijoje galimi konfliktai su biologinės įvairovės apsauga, turi būti atliktas:

- VE poveikiui jautrių rūšių paplitimo (įskaitant migraciją ir perskridimus) toje teritorijoje ir jos aplinkoje vertinimas;

- buveinių tinkamumo pavasarinėms ir rudeninėms migracijų sanaujoms formuotis bei VE poveikiui jautrioms rūšims perėti ir maitintis vertinimas, ypatingą dėmesį PŪV sklypuose ir jų aplinkoje esančioms natūralioms ir pusiau natūralioms pievoms ir ganykloms, EB svarbos buveinėms, artimoje aplinkoje esančioms

⁴ Ten pat.

⁵ VE poveikio šikšnosparniams monitoringas vykdomas pagal EUROBATS numatytą metodiką (Rodrigues et al. 2015); Prie VE vykdomo šikšnosparnių aktyvumo ir žuvusių individų monitoringo metu yra sukaupiama informacija apie konkrečioje vietovėje gyvenančius ir besimaitinančius šikšnosparnius, jų perskridimo kelius, skraidymo aktyvumą bei žūčių gausą ir galimas priežastis (Rodrigues et al. 2015).

⁶ Svarbus reiškia, kad teritorija ar maršrutas yra įprastinis VE poveikyje esančioms rūšims ir tuo naudojasi ne pavieniai individai arba pavieniai individai, kuriems taikomos specialios apsaugos priemonės.

⁷ Priemonės taikymo švelninimas suprantamas kaip priemonės taikymo terminų koregavimas ar jos netaikymas esant tam tikroms nustatytomis meteorologinėmis sąlygomis.

⁸ Darni vėjo energetikos plėtra vakarų Lietuvoje (DAVEP-VLIT) projekto ataskaita, 2016

kertinėms miško buveinėms ir brandos stadiją pasiekusiems medynams bei NATURA2000 teritorijoms;

- turimų oficialiai prieinamų duomenų (aplinkos monitoringo ataskaitos, biologinės įvairovės tyrimų ar inventorizavimo ataskaitos ir kt.) apie teritorijoje stebėtas PŪV jautrias rūšis apžvalga atsižvelgiant į esamą patirtį vertinant galimą joms poveikį ir to poveikio reikšmingumą;

- Saugomų rūšių informacinėje sistemoje (toliau – SRIS) esamų duomenų apie planuojamos ūkinės veiklos vietovėje ir gretimybėse esančias saugomas rūšis, jų augimvietes ir radimvietes įvertinimas.

- projektų DAVEP-VLIT⁹ ir VENBIS^{10,11} patirties ir duomenų analizė bei bus remiamasi jų išvadomis;

- naujausios mokslinės literatūros ir turimos patirties vertinant VE poveikį biologinei įvairovei apžvalga;

Stebėjimai bus pasirinktas tinkamas sezonas ir skiriama pakankamai laiko, tam, kad tyrimų metu gauti rezultatai būtų pakankamai tikslūs ir leistų prognozuoti galimą vėjo elektrinių parko poveikį aplinkai. Stebėjimai bus atliekami pagal VENBIS projekto metu parengtas metodikas¹².

Poveikio vertinimui naudojami duomenys apie vietovės biologinę įvairovę bus ne senesni kaip 5 metų.

3.2 Poveikis saugomoms teritorijoms

Poveikis saugomoms teritorijoms bus vertinamas pagal tai ar PŪV gali turėti poveikį toms saugomų teritorijų vertybėms, dėl kurių saugomos teritorijos buvo įsteigtos.

Į 10 km spindulį nuo VE patenka Varnių regioninis parkas su jame esančiais Biržuvėnų kraštovaizdžio, Virvytės hidrografiniu, Luokės urbanistiniu ir Šatrijos kraštovaizdžio draustiniais. PAV metu bus analizuojamas galimas poveikis Varnių regioninio parko gamtinei ekosistemai, aiškinamasi, ar nebus paveiktos retos ir nykstančios Biržuvėnų kraštovaizdžio draustinio rūšys. Plinkšių miško poligonas prasideda už saugaus 8 km atstumo (žr. **1.3.7 pav.**), kuris yra pakankamas apsaugoti VE poveikiui jautraus vapsvaėdžio (*Pernis apivorus*) populiaciją. Toje teritorijoje saugoma pilkoji meleta (*Picus canus*) nėra prisikirama prie jautrių VE poveikiui paukščių rūšių. Taip pat poveikis dėl pakankamo atstumo nenumatomas jokioms retoms ir saugotoms Šatrijos kraštovaizdžio ir Gelžės botaninio-zoologinio draustinio rūšims.

Artimu 2 km atstumu nuo PŪV sklypų yra tik viena NATURA2000 teritorija – BAST Virvytės upė ir jos apylinkės (LTTEL0016). BAST Gelžės miško (LTSIA0008) tik nedidelė dalis patenka į 10 km spindulį. BAST Šatrijos pievos (LTTEL0010) yra už 10 km nuo artimiausio PŪV sklypo ribos. Poveikio NATURA2000 reikšmingumo vertinimas rodo, kad dėl planuojamų VE atsiradimo įvardintais atstumais:

- nesumažės buveinių ploto;
- nebus trikdamos saugomos rūšys. BAST Virvytės upė ir jos apylinkės, BAST Gelžės miškas, BAST Šatrijos pievos nėra skirtos tikslinių tikslinių rūšių apsaugai;
- natūralios buveinės nebus skaidomos;
- neturės poveikio rūšių ar populiacijų tankumui;
- nesąlygos invazinių rūšių išplitimo;
- nekis žuvų rūšių ištekliai;
- nebus suardytos tikslinių NATURA2000 rūšių maitinimosi, migracijos, veisimosi ar žiemojimo vietos. BAST Virvytės upė ir jos apylinkės, BAST Gelžės miškas, BAST Šatrijos pievos nėra skirtos tikslinių tikslinių rūšių apsaugai;
- nesukels hidrologinio režimo pokyčių (nustatoma privaloma sąlyga išlaikyti hidrologinį režimą ne

⁹ Ten pat

¹⁰ Vėjo elektrinių poveikio paukščiams ir šikšnosparniams įvertinimas remiantis atliktų stebėjimų veikiančiuose parkuose patirtimi. VENBIS projekto ataskaita, 2016

¹¹ Konfliktinių teritorijų nustatymo ir galimo vėjo elektrinių parkų neigiamo poveikio paukščiams ir šikšnosparniams vertinimo metodinė priemonė. VENBIS projekto ataskaita, 2017

¹² Monitoringo programų dėl galimo VE poveikio paukščiams ir šikšnosparniams standartų parengimas. VENBIS projekto ataskaita, 2017

prastesnį nei esamas), cheminės vandens būklės, eutrofikacijos, vandens lygio svyravimo ir kitų hidrologinių reiškinių;

- neįtakos žemės naudmenų pokyčių NATURA2000 teritorijose;
- neįtakos gruntinio vandens ir nesukels reljefo pokyčių;
- nesukels erozijos;
- taip pat nenumatomi jokie kiti pokyčiai.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktas išvadas planuojamo atlikti poveikio saugomoms teritorijoms vertinimo apibendrinimas yra pateiktas **3.2.1 lentelėje**.

3.2.1 lentelė. Poveikio saugomoms teritorijoms bei gamtos paveldo objektams (GPO) vertinimo suvestinė. Šaltinis: Saugomų teritorijų valstybės kadastras

Eil. Nr.	Pavadinimas	Saugomai teritorijai arba jos daliai suteiktas tarptautinės svarbos teritorijos statusas	Steigimo tikslas	Mažiausias atstumas iki PŪV sklypo ribos	Bus nagrinėjamas poveikis
1.	Varnių regioninis parkas		Išsaugoti Žemaičių centrinio ežeroto kalvyno kraštovaizdį, jo gamtinę ekosistemą bei kultūros paveldo vertybes	~4,8 km	Poveikis kraštovaizdžiui (kraštovaizdžio dalyje); Poveikis gamtinei ekosistemai bus nagrinėjamas aiškinantis, ar PŪV veikla galėtų turėti poveikį kokioms VE poveikiui jautrioms parke gyvenančioms paukščių rūšims
1.2.	Biržuvėnų kraštovaizdžio draustinis		Išsaugoti Virvyčios slėnio kraštovaizdį su retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, Biržuvėnų dvaro sodyba, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis	~4,8 km	Poveikis kraštovaizdžiui (kraštovaizdžio dalyje); Poveikis gamtinei ekosistemai bus nagrinėjamas aiškinantis, ar PŪV veikla galėtų turėti poveikį kokioms VE poveikiui jautrioms draustinyje gyvenančioms retoms ir nykstančioms paukščių rūšims
1.3.	Virvytės hidrografinis draustinis		Išsaugoti raiškią hidrografinę Virvyčios aukštupio vagos struktūrą ir būdingas paupines biocenozes	~7,6 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
1.4.	Luokės urbanistinis draustinis		Išsaugoti Luokės miestelio planinę ir erdvinę struktūrą su kultūros vertybėmis	~7,1 km	Poveikis kraštovaizdžiui (kraštovaizdžio dalyje);
1.5.	Šatrijos		Išsaugoti vieno	~9 km	Poveikis

	kraštovaizdžio draustinis		unikaliausių ir raiškiausių Lietuvoje moreninių masyvų kraštovaizdį su būdingomis biocenozėmis, retų ir nykstančių rūšių augalija bei gyvūnija, kitomis gamtos ir kultūros vertybėmis		kraštovaizdžiui (kraštovaizdžio dalyje);
1.5.1.	BAST Šatrijos pievos (LTTEL0010)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	Išsaugoti EB svarbos buveinę 6210 Stepinės pievos;	~10 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
2.1.	BAST Virvytės upė ir jos apylinkės (LTTEL0016)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	Išsaugoti EB svarbos buveines: 080 Pelkėti lapuočių miškai; 6510 Šienaujamos mezofitų pievos; 9180 Griovų ir šlaitų miškai; 6210 Stepinės pievos; 7230 Šarmingos žemapelkės; 91E0 Aliuviniai miškai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai; 6450 Aliuvinės pievos; 9050 Žolių turtingi eglynai	~2 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
2.2.	Virvytės hidrografinis draustinis		Išsaugoti gilaus salpinio slėnio stipriai vingiuotos Virvytės vidurupio atkarpą	~2 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
3.	Plinkšių miško biosferos poligonas		Išsaugoti Plinkšių miškų ir jų apylinkių ekosistemą, ypač siekiant išlaikyti vapsvaėdžio (<i>Pernis apivorus</i>) ir pilkosios meletos (<i>Picus canus</i>) populiacijas teritorijoje	~8 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
4.1.	BAST Gelžės miškas (LTSIA0008)	Buveinių apsaugos (NATURA2000)	Išsaugoti EB svarbos buveines: 91E0 Aliuviniai miškai; 9080 Pelkėti lapuočių miškai; 9050 Žolių turtingi eglynai; 7140 Tarpinės pelkės ir liūnai; 6270 Rūšių turtingi smilgynai; 9020 Plačialapių ir mišrūs miškai	~8,5 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
4.2.	Gelžės botaninis-zoologinis draustinis		Išsaugoti Gelžės pelkę su apypelkiu, turinčią didelę botaninę ir zoologinę vertę	~8,5 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
5.	Pabalvės miško pušies genetinis draustinis		Išsaugoti Pabalvės miško paprastosios pušies (<i>Pinus sylvestris L.</i>) populiacijos genetinę įvairovę kintančios aplinkos sąlygomis ir užtikrinti šios populiacijos atsikūrimą arba atkūrimą jos dauginamąja medžiaga	~ 6,5 km	Poveikio nebus. Nenagrinėjama
6. (GPO)	Tado Blindos pušis			~0,9 km	Nustatomi reikalavimai infrastruktūros diegimui
2.1-2.1 (GPO)	Pavirvyčio beržas			~3,8 km	Nustatomi reikalavimai

					infrastruktūros diegimui
2.1-2.2. (GPO)	Pavirvyčio alėjos ažuolas			~4 km	Nustatomi reikalavimai infrastruktūros diegimui
2.1-2.3. (GPO)	Pavirvyčio dvaro ažuolas			~4 km	Nustatomi reikalavimai infrastruktūros diegimui
1.2. (GPO)	Skliausčių ažuolas			~9,7 km	Nustatomi reikalavimai infrastruktūros diegimui

3.3 Poveikis gamtiniam karkasui

Gamtinis karkasas – vientisas gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklas, užtikrinantis ekologinę kraštovaizdžio pusiausvyrą, gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, kitų aplinkosaugai svarbių teritorijų ar buveinių, taip pat augalų ir gyvūnų migraciją tarp jų¹³.

Gamtinio karkaso pagalba siekiama:

- sukurti vientisą gamtinio ekologinio kompensavimo teritorijų tinklą, užtikrinantį kraštovaizdžio geoekologinę pusiausvyrą ir gamtinius ryšius tarp saugomų teritorijų, sudaryti prielaidas biologinei įvairovei išsaugoti;
- sujungti didžiausią ekologinę svarbą turinčias buveines, jų aplinką bei gyvūnų ir augalų migracijai reikalingas teritorijas;
- saugoti gamtinį kraštovaizdį ir gamtinius rekreacinius išteklius;
- didinti šalies miškingumą;
- optimizuoti kraštovaizdžio urbanizacijos bei technogenizacijos ir žemės ūkio plėtrą¹⁴.

Gamtinis karkasas jungia įvairias teritorijas: rezervatus, draustinius, valstybinius parkus, atkuriamuosius ir genetinius sklypus, ekologinės apsaugos zonas, taip pat miškų ūkio, gamtines rekreacines ir ekologiškai svarbias agrarines teritorijas.

Gamtinį karkasą sudaro:

- geoekologinės takoskyros – teritorijų juostos, jungiančios ypatinga ekologine svarba bei jautrumu pasižyminčias vietas: upių aukštupius, vandenskyras, aukštumų ežerynus, kalvynus, pelkynus, priekrantes, požeminių vandenų intensyvaus maitinimo ir karsto paplitimo plotus. Jos skiria stambias gamtines ekosistemas ir palaiko bendrąją gamtinio kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą;
- geosistemų vidinio stabilizavimo arealai ir ašys – teritorijos, galinčios pakeisti šoninį nuotėkį ar kitus gamtinės migracijos srautus, taip pat reikšmingos biologinės įvairovės požiūriu: želdinių masyvai ir grupės, natūralios pievos, pelkės bei kiti vertingi stambiųjų geosistemų ekotopai. Šios teritorijos kompensuoja neigiamą ekologinę įtaką gamtinėms geosistemoms;
- migraciniai koridoriai – slėniai, raguvynai bei dubakloniai, kitos teritorijos, kuriomis vyksta intensyvi medžiagų, energijos ir gamtinės informacijos srautų apykaita ir augalų bei gyvūnų rūšių migracija¹⁵.

VE statymas gamtiniame karkase nėra draudžiamas (draudžiama statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimai, ir gyvenamuosius kvartalus), tačiau reikia vertinti, ar atsiradusios VE netrukdytų pasiekti gamtinio karkaso tikslus. Jei veikla užtikrina kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą ir ekosistemų stabilumą, netrukdo atkurti ar atkuria pažeistas ekosistemas, yra vykdoma pagal

¹³ <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritis-1/saugomos-teritorijos-ir-kraštovaizdis/gamtinis-karkasas> (žiūrėta 2020-05-19)

¹⁴ Ten pat.

¹⁵ <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritis-1/saugomos-teritorijos-ir-kraštovaizdis/gamtinis-karkasas> (žiūrėta 2020-05-19)

teritorijų planavimo dokumentus, ji gali būti vystoma.

Kaip taisyklė, VE nedaro poveikio geografiniams ir geologiniams gamtinio karkaso išskyrimo tikslams (geoekologinei pusiausvyrai ir gamtinių ryšių išlaikymui), bet gali konkuruoti su žemės panaudojimo tikslais (miškingumo didinimu), konfliktuoti su kraštovaizdžio apsauga (atskirai nagrinėjamas poveikio kraštovaizdžiui vertinimo dalyje), ar trukdyti vietinei gyvūnų migracijai (nagrinėjamas poveikio biologinei įvairovei dalyje).

Pagal svarbą gali būti skiriamas europinės, nacionalinės, regioninės ir vietinės reikšmės gamtinis karkasas, nustatomas teritorijų planavimo dokumentuose Vyriausybės įgaliotos institucijos patvirtintų Gamtinio karkaso nuostatų nustatyta tvarka. Toks skirstymas leidžia išskirti svarbiausius (tarptautinės reikšmės) ir mažiau svarbius (vietinės reikšmės) gamtinio karkaso elementus. Aukštesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nustatytas gamtinis karkasas detalizuojamas žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose.

3.4 Poveikis kraštovaizdžiui

Poveikis kraštovaizdžiui turi būti vertinamas atliekant vizualinio VE poveikio vertinimą panaudojant modeliavimo metodus. VE matomumas turi būti vertinamas atliekant bendrą visų jėginių matomumo modeliavimą teritorijoje apimančioje mažiausiai 10-15 km atstumą nuo VE. Vertinamas VE parko ir perdavimo linijų matomumas iš visų reikšmingų taškų, tokių kaip pagrindiniai automobilių keliai, pėsčiųjų takai, gyvenamosios teritorijos, turistiniai maršrutai, regyklos ir kt. Specialus dėmesys skiriamas saugomoms teritorijoms, jose saugomų gamtinių ir kultūrinių vertybių prieinamumui, apžvelgiamumui, taip pat teritorijoms, turinčioms didelę gamtinę, mokslinę ir kultūrinę bei estetinę vertę. Vertinamas galimas poveikis rekreacinėms teritorijoms ir regionams, rekreacinių išteklių sumažėjimas, poilsavimo sąlygų kaita, apžvalgos taškų pasiekiamumo, prieinamumo pablogėjimas. Taip bus atliktas kiekvienos iš jų matomumo vertinimas iš pagrindinių iki 15 km esančių regyklų, rekreacinių teritorijų¹⁶. Preliminarus kultūros vertybių, kurių atžvilgiu bus atliekamas VE daromo vizualinio poveikio vertinimas, yra pateiktas **3.4.1. lentelėje**. Ypač aktualioms teritorijoms bus parengti 3D vizualiniai modeliai iš poveikį galinčių patirti Varnių regioniniame parke ir jo direkčiai priskirtose saugomose teritorijose esančių ir numatomų regyklų bei apžvalgos vietų, taip pat iš turistinių trasų ir maršrutų taškų. Prieš vertinimą, konkrečios analizuojamos apžvalgos vietos tiek teritorijos, kurioms bus būtina parengti 3D vizualizacinius modelius, PAV proceso metu bus suderinamos su Varnių regioninio parko direkcija.

Įvertinamas galimas akumuliuojantis vizualinis poveikis, atsižvelgiant į kitus vėjo elektrinių parkus ir kitą veiklą toje teritorijoje.

Vertinimo metu bus laikoma, kad PŪV teritorijoje bus statomos aukščiausios 250 metro jėgainės, kurių rotorius yra 165 metrų aukštyje.

PAV ataskaitoje bus įvertintas PŪV poveikis kraštovaizdžiui, dėmesį skiriant poveikio saugomų teritorijų kraštovaizdžio estetinėms ir vizualinėms vertėms, atsižvelgiant į jose saugomų gamtinių ir kultūrinių vertybių prieinamumą, apžvelgiamumą ir remiantis Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu, patvirtintu 2015-10-02 aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-703 (TAR, 2015-10-02, Nr. 15516).

3.4.1 lentelė. Kultūros vertybių sąrašas, kurių atžvilgiu PAV metu bus atliktas vizualinis poveikio vertinimas.

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
1678	Visų Šventųjų bažnyčia	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
26964	Varpinė	Telšių g. 5, Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
26965	Šventoriaus tvora su vartais	Telšių g., Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas

¹⁶ Modeliavimo, atlikto vertinant VE parko matomumą Kelmės rajone, rezultatai rodo, kad nagrinėjamo aukščio VE, esančios tolimesniu nei 12-15 km atstumu nuo apžvalgos vietų, yra suvokiamos kaip foniniai aplinkos elementai, kurių vizualinis poveikis yra nereikšmingas (žr. Vėjo elektrinių parko..., 2019)

Unikalus objekto kodas	Pavadinimas	Adresas	Statusas
730	Biržuvėnų dvaro sodyba	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių rajono sav.	Paminklas
740	Pavirvyčio dvaro sodyba	Pavirvyčio k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Paminklas
743	Tryškių dvaro sodyba	Tryškiai, Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
2531	Senajo miesto vieta	Luokė, Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
21854	Rainių žudynių vietos ir koplyčios kompleksas	Rainių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Paminklas
24523	Biržuvėnų piliakalnis su gyvenvieta	Biržuvėnų k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24525	Buišių, Tauragėnų piliakalnis su gyvenvieta	Buišų k., Tryškių sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
24531	Pašatrijos piliakalnis su gyvenvieta	Pašatrijos k., Luokės sen., Telšių r. sav.	Paminklas
35	Paragių dvaro sodyba	Paragių k., Papilės sen., Akmenės rajono sav.	Valstybės saugomas
3480	Muitaičių kalnas vad. Alka	Sakalų II k., Viešvėnų sen., Telšių rajono sav.	Valstybės saugomas
3487	Getautės piliakalnis, vad. Getautės pilimi	Getautės k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3489	Kalnas vad. Garbės kalneliu, kitaip Sterblės kalneliu	Pakapių k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas
3491	Kalnas vad. Alkos kalnu	Sakalų I k., Viešvėnų sen., Telšių r. sav.	Valstybės saugomas

3.5 Poveikis visuomenės sveikatai

Sklypai VE statybai buvo renkami taip, kad juose būtų galima statyti VE nuo gyvenamųjų ir visuomeninės paskirties namų laikantis atstumo, nustatyto LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862). Tikslūs atstumai bus nurodyti PAV ataskaitoje. Programos rengimo metu jau buvo numatytos ir preliminarios alternatyvinės VE vietos PŪV sklypuose. PAV metu bus atliktas triukšmo modeliavimas, kurio metu bus nustatyta reali triukšmo sklaida ir mastas. Taip pat bus vertinamas VE sukiamas šešėliavimas užtikrinant, kad jo mastas būtų ne didesnis nei numato standartai (nesant nacionalinių standartų bus remiamasi Vokietijos rekomenduojamomis normomis). Jeigu dėl ribotų galimybių išdėstyti VE PŪV sklypuose artimiausių gyvenamųjų namų atžvilgiu nepavyktų išvengti šešėliavimo, PAV ataskaitoje būtų numatytos šešėliavimo mažinimo priemonės. Pateikiama informacija apie įrenginių skleidžiamą infragarso lygį ir sukuriama elektromagnetinio lauko stiprumą.

Pagal Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo, patvirtinto 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166, 2 priedo 48 punktą elektros gamyba, garo tiekimas ir oro kondicionavimas: vėjo elektrinės, kurių įrengtoji galia 2 MW ir didesnė, normatyvinė sanitarinė apsaugos zona yra 440 m (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862). Normatyvinė sanitarinė apsaugos zona, remiantis to paties įstatymo 51 str., rengiant PAV ataskaitą pagal triukšmo sklaidos skaičiavimus ir šešėliavimo vertinimus bus tikslinama. Patikslintos sanitarinės apsaugos zonos bus pateikiamos PAV ataskaitoje.

Taip pat PAV ataskaitoje bus išnagrinėta veiklos įtaka psichologiniams, elgsenos ir gyvenamosios veiksnams, gyventojų sergamumo rodikliai. Aptarti galimi konfliktai su vietos gyventojais. Bus numatytos reikalingos ir galimos neigiamo poveikio visuomenės sveikatai sumažinimo priemonės.

PŪV sklypai yra Telšių r. sav. Degaičių sen., Duobgirės k., Pelių k., Laukstėnų k., Medinių k. ir Tryškių sen. Žylaičių k., Kiršių k., Dūseikių k., Levenčių k. aplinkoje. Didžiausios artimos gyvenamosios vietos yra Eigirdžiai su 630 gyventojų (čia ir kitur yra remiamasi 2011 metų gyventojų surašymo duomenimis) ir Dūseikiai su 590 gyventojų. Degaičiai su su 778 gyventojais yra už ~7 km, Telšiai (25540 gyventojų) - už ~9 km, Tryškiai (1352 gyventojai) – už ~4,7 km. Duobgirės k. 2011 metų gyventojų surašymo duomenimis gyveno 25, Pelių k. – 88, Laukstėnų k. – 12, Medinių k. – 6, Žylaičių k. – 0, Kiršių k. – 82, Levenčių k. – 0 gyventojų.

3.6 Poveikis kultūros ir materialinėms vertybėms

PŪV poveikis kultūros vertybėms (objektams ir vietovėms) bus vertinamas vizualinio poveikio kontekste atsižvelgiant į atstumą iki kultūros vertybių, jų fizinės, vizualinės apsaugos zonas bei remiantis teisine baze. Bus analizuojamos PŪV teritorijoje ir jos artimoje aplinkoje esančios kultūros vertybės.

PŪV poveikis materialinėms vertybėms nagrinėjamas PAV ataskaitoje įvertinat planuojamuose žemės sklypuose ir gretimybėse esančią inžinerinę infrastruktūrą, detalizuotą Telšių rajono bendrojo plano infrastruktūros brėžinyje, socialinę infrastruktūrą bei gyventojų nekilnojamą turtą (žemę, statinius) PAV proceso metu bus įvertina ar infrastruktūros objektams, kuriems yra nustatytos apsauginės zonos, jos nėra pažeidžiamos. PAV ataskaitoje bus numatyti sprendimai, leidžiantys išvengti esamos melioracijos sistemos pažeidimų ar sugadinimo. Taip pat bus vertinama, ar nėra reikalingos kokios kitos PŪV poveikį materialinėms vertybėms mažinančios priemonės (kompensacijos, išpirkimas ir pan.).

3.7 Planuojamos ūkinės veiklos pažeidžiamumo rizika dėl ekstremalių įvykių ir (ar) galimų ekstremaliųjų situacijų

PAV ataskaitoje bus pateikiama planuojamos ūkinės veiklos rizikos analizė, galimų avarinių situacijų prognozavimas, prevencinių priemonių nustatymas, informacija apie padarinių likvidavimą, priemonės padariniams sušvelninti. Bus vertinamos galimos rizikos gaisro ir ekstremalių klimatinių sąlygų atveju. Vertinamas aviacinės saugos aspektas.

PAV ataskaitoje bus išnagrinėtos įdiegtos gamintojų avarinės stabdymo ir greičio ribojimo sistemos bei žaibo iškrovų adsorbavimo sistemos. Bus pateikta informacija apie įdiegtas nuo rotoriaus menčių apledėjimo apsaugančias sistemas, VE atsparumą laužimui ir išvertimui.

4. INFORMACIJA APIE POVEIKIO APLINKAI PROGNOZAVIMO IR VERTINIMO METODUS, KURIUOS NUMATOMA NAUDOTI ATLIEKANT VERTINIMĄ IR NUMATOMAS PRIEMONES PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS NEIGIAMAM POVEIKIUI APLINKAI IŠVENGTI, SUMAŽINTI AR KOMPENSUOTI KAI ŠIOS PRIEMONĖS ŽINOMOS RENGIMO STADIJOJE

Vertinat poveikį biologinei įvairovei ir saugomoms teritorijoms bus remiamasi PŪV sklypuose ir jų aplinkoje stebėjimų metu surinkta informacija, SRIS esančiais duomenimis, ekstrapolijuojami DAVEP-VLIT ir VENBIS projektų rezultatai, remiamasi viešai prieinamais informacijos šaltiniais, tokiais kaip Baltųjų gandrų duomenų bazė ir pan., mokslinė literatūra, EB svarbos buveinių inventORIZACIJOS duomenimis, miškų kadastro duomenimis (www.geoportal.lt), LIFE Viva Grass projekto informacija apie pievas (<https://vivagrass.eu/>). Biologinės įvairovės vertinimo teritorijoje metu nustatoma, ar tose teritorijose realiai sutinkamos tos gyvūnų grupės, kurioms VE vystymas daro poveikį. Vertinimas bus atliekamas vadovaujantis tiems tikslams bei sezonams pritaikytomis standartizuotomis metodikomis.

Vertinant poveikį gamtiniam karkasui bus remiamasi tiek poveikio biologinei įvairovei, tiek kraštovaizdžiui vertinimo metu surinktais duomenimis ir informacija.

Vizualinis poveikis kraštovaizdžiui bus vertinamas modeliavimo būdu naudojant ArcGis modeliavimo priemones, leidžiančias vertinti reljefo ir žemės dangos įtaką objektų matomumui. Ypač aktualioms teritorijoms bus parengiamos 3D vizualizacijos. Reljefo analizei bus naudojami LiDAR duomenys (www.geoportal.lt). Žemės dangos sluoksniui bus naudojamos miškų kadastro duomenimis, konkrečiai – miško sklypuose esančio medyno aukščio informacija. Taip pat, esant reikalui bus pagaminamas specialus urbanistinio užstatymo aukščio GIS sluoksnis.

Poveikio kraštovaizdžiui reikšmingumas bus vertinamas remiantis Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika¹⁷ ir J. Abromo daktaro disertacijoje „Vėjo elektrinių vizualinio poveikio kraštovaizdžiui vertinimas“¹⁸ siūloma vertinimo metodika.

Poveikis visuomenės sveikatai dėl VE keliamo triukšmo iš šešėliavimo poveikis bus įvertintas remiantis teoriniu skaičiavimu, naudojant tam naudojant specialiai skirtą programinę įrangą (konkrečiai programinė įranga šiame etape dar nežinoma). Triukšmo poveikis visuomenės sveikatai bus vertinamas remiantis higienos norma HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“. Kadangi šešėliavimo poveikio vertinimui Lietuvoje sukurtų ir patvirtintų metodikų ar higienos normų nėra, kaip leistinas šešėliavimo lygis bus priimtas pagal Vokietijos standartų rekomenduojamas leistinas šešėliavimo poveikio normas. Šiuo metu tik Vokietija turi parengusi detalias rekomendacijas ribinėms vertėms ir šešėlių modeliavimo sąlygoms.

Infragarso poveikis visuomenės sveikatai PAV ataskaitoje bus įvertintas teoriniais skaičiavimais remiantis Lietuvos higienos norma HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“.

Elektromagnetinio lauko poveikis visuomenės sveikatai bus įvertintas ir aprašytas remiantis Lietuvos higienos norma HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“ ir HN 80:2011 „Elektromagnetinis laukas darbo vietose ir gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz-300 GHz radijo dažnių juostoje“.

Vertinant poveikio reikšmingumą remiantis gerąja kitų šalių praktika bus siekiama įtraukti suinteresuotus asmenis (specialistus), įskaitant ir leidimus išduodančios institucijos atstovus, nuo ankstyvojo planavimo etapo. Dažnai poveikio reikšmingumą nėra paprasta vienareikšmiškai įvertinti net ir turint surinktus gerus duomenis. Priklausomai nuo turimos patirties ir įdirbio specialistų nuomonės poveikio reikšmingumo klausimu gali esmingai

¹⁷ Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika, 2015

¹⁸ Abromas J. Disertacija: Vėjo elektrinių vizualinio poveikio kraštovaizdžiui vertinimas, 2014

skirtis. Tai yra dėl to, nes kiekviena konkreti situacija yra nestandartinė ir sąlygojama skirtingo veiksnių kompleksu. Ir patys veiksniai yra įtakojami daugelio kitų veiksnių, todėl vertinant poveikį gamtinei aplinkai reikia susitaikyti su tuo, kad tenka dirbti didelio neapibrėžtumo sąlygomis.

Atlikus PŪV vertinimą, pagal vertinimo rezultatus ir galimą PŪV poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai bus numatomos priemonės neigiamam poveikiui aplinkai ir visuomenės sveikatai sumažinti ar kompensuoti.

Pagrindinės ir svarbiausios priemonės, leidžiančios išvengti poveikio arba jį sumažinti bus taikomos planavimo stadijoje. VE bus projektuojamos taip, kad gyventojai nepatirtų nepatogumų dėl VE šašėliavimo ar triukšmo išlaikant reikiamą atstumą ir maksimaliai įmanomai VE atitraukiant nuo gyvenamosios ir visuomeninės paskirties pastatų. VE bus projektuojamos kaip įmanoma kompaktiškiau, siekiant atitraukti nuo gyvenamųjų teritorijų, iš vandens telkinių apsaugos zonų, išlaikant saugų atstumą nuo vertingų buveinių ir jautrių VE poveikiui paukščių rūšių lizdaviečių, neužkertant migracijos ir vietinių perskridimų kelių ir statant išilgai jų. Taikoma P1 parengiamoji priemonė – VE visų pirma planuojamos teritorijose, kur poveikio paukščiams ir šikšnosparniams nėra arba jis yra laikomas nereikšmingu¹⁹.

Jei poveikio biologinei įvairovei išvengimo priemonių neužtenka, jų neįmanoma pritaikyti arba ir su jomis tikėtinas reikšmingas poveikis, bus numatomos poveikio mažinimo priemonės, kurios leistų sumažinti konfliktų tikimybę iki toleruotino lygmens. Remiantis Vėjo energijos jėgainių poveikio biologinei įvairovei (paukščiams ir šikšnosparniams) mažinimo rekomendacijomis²⁰ gali būti taikomas vėjo jėgainių stabdymas tam tikrais laikotarpiais, mažinamas grobio prieinamumas konfliktinėse teritorijose ir jo prieinamumo gerinimas alternatyvinėse teritorijose, diegiamos automatinės paukščius ar šikšnosparnius identifikuojančios ir VE stabdančios priemonės ar tiesiog didinamas VE matomumas kur leidžia sąlygos dažant rotorius kontrastingai skirtingomis spalvomis.

Ten, kur poveikio reikšmingumas bus didelis, vėjo elektrinės statomos nebus.

¹⁹ Vėjo energijos jėgainių poveikio biologinei įvairovei (paukščiams ir šikšnosparniams) mažinimo rekomendacijos, DAVEP-VLIT, 2016

²⁰ Ten pat.

5. INFORMACIJA APIE GALIMĄ REIKŠMINGĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ KITOS EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS APLINKAI IR (AR) UŽSIENIO VALSTYBĖS, NE EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS, KURI YRA PRISIJUNGUSI PRIE JUNGTINIŲ TAUTŲ ORGANIZACIJOS 1991 M. KONVENCIJOS DĖL POVEIKIO APLINKAI VERTINIMO TARPVALSTYBINIAME KONTEKSTE APLINKAI

Planuojama ūkinė veikla bus vykdoma Telšių rajono savivaldybėje Degaičių ir Tryškių seniūnijose, kurios yra pakankamai nutolusi nuo Lietuvos sienos su kitų šalių teritorijomis.

Atstumas nuo PŪV vietos iki:

- Latvijos – apie 39 km;
- Karaliaučiaus srities – apie 99 km;
- Lenkijos – apie 172 km;
- Baltarusijos – apie 243 km.

Atstumas yra pakankamas, jokio poveikio kitų šalių gamtinei aplinkai planuojama ūkinė veikla nedarys.

Planuojama ūkinė veikla nėra įrašyta į Jungtinių Tautų Organizacijos 1991 m. Konvencijos dėl poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste I priedą.

NAUDOTOS LITERATŪROS IR TEISĖS AKTŲ SĄRAŠAS

- Abromas J. Disertacija: Vėjo elektrinių vizualinio poveikio kraštovaizdžiui vertinimas, 2014
- Armstrong A. et al. Ground-level climate at a peatland wind farm in Scotland is affected by wind turbine operation, Environ. Res. Lett. 11 044024, 2016
- Darni vėjo energetikos plėtra vakarų Lietuvoje (DAVEP-VLIT) projekto ataskaita, 2016
- Everaert J., Stienen E. W. M. Impact of wind turbines on birds in Zeebrugge (Belgium) Significant effect on breeding tern colony due to collisions. Biodiversity and Conservation 16(12):3345-3359, 2007.
- Telšių rajono savivaldybės bendrasis planas, 2007.
- Teritorijos, esančios Degaičių, Eigirdžių, Patausalės, Dirmeikių, Tryškių, Ubiškės, Dūseikių kadastrinėse vietovėse, Telšių rajone, specialusis planas, 2012
- Konfliktinių teritorijų nustatymo ir galimo vėjo elektrinių parkų neigiamo poveikio paukščiams ir šikšnosparniams vertinimo metodinė priemonė. VENBIS projekto ataskaita, 2017
- Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas Nr. I- 1495 (Žin., 1996, Nr. 82-1965 su vėlesniais pakeitimais).
- Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas Nr. XIII-2166 (TAR, 2019-06-19, Nr. 9862)
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 31 d. įsakymas Nr. 406 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos (vėjo jėgainių įrengimo) poveikio aplinkai vertinimo rekomendacijų R 44-03 patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. 60-578 su vėlesniais pakeitimais).
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. spalio 2 d. įsakymas Nr. D1-703 „Dėl Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“ (TAR, 2015-10-16, Nr. 1516)
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. spalio 31 d. įsakymas Nr. D1-885 „Dėl Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (TAR, 2017-11-02, Nr. 17241).
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. D1-636 „Dėl poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. 6-225 su vėlesniais pakeitimais).
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-604 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 75-3638).
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-190 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 30:2018 „Infragarsas ir žemadažnis garsas: ribiniai dydžiai gyvenamosiose, specialiosiose ir visuomeninėse patalpose“ (Žin., 2009, Nr. 38-1466).
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-552 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros linijų sukuriamo elektromagnetinio lauko“ (Žin., 2011, Nr. 67-3191).
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymas Nr. V-199 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje“ (Žin., 2011, Nr. 29-1374).
- Monitoringo programų dėl galimo VE poveikio paukščiams ir šikšnosparniams standartų parengimas. VENBIS projekto ataskaita, 2017.
- Rodrigues L., Bach L., Dubourg-Savage M.-J., Karapandža B., Kovač D., Kervyn T., Dekker J., Kepel A., Bach P., Collins J., Harbusch C., Park K., Micevski B., Minderman J. (2015): Guidelines for consideration of bats in wind

farm projekts – Revision 2014. EUROBATS Publications series Nr. 6. UNEP-EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 133 PP. Elektroninė leidinio versija - http://www.eurobats.org/sites/default/files/documents/publications/publication_series/pubseries_no6_english.pdf

Vėjo elektrinių parko įrengimas ir eksploatacija Telšės r. sav., Tytuvėnų apylinkių sen., poveikio aplinkai vertinimo ataskaita, 2019

Vėjo elektrinių poveikio paukščiams ir šikšnosparniams įvertinimas remiantis atliktų stebėjimų veikiančiuose parkuose patirtimi. VENBIS projekto ataskaita, 2016

Vėjo energijos jėgainių poveikio biologinei įvairovei (paukščiams ir šikšnosparniams) mažinimo rekomendacijos, DAVEP-VLIT, 2016

Vizualinės taršos gamtiniams kraštovaizdžio kompleksams ir objektams nustatymo metodika, 2015